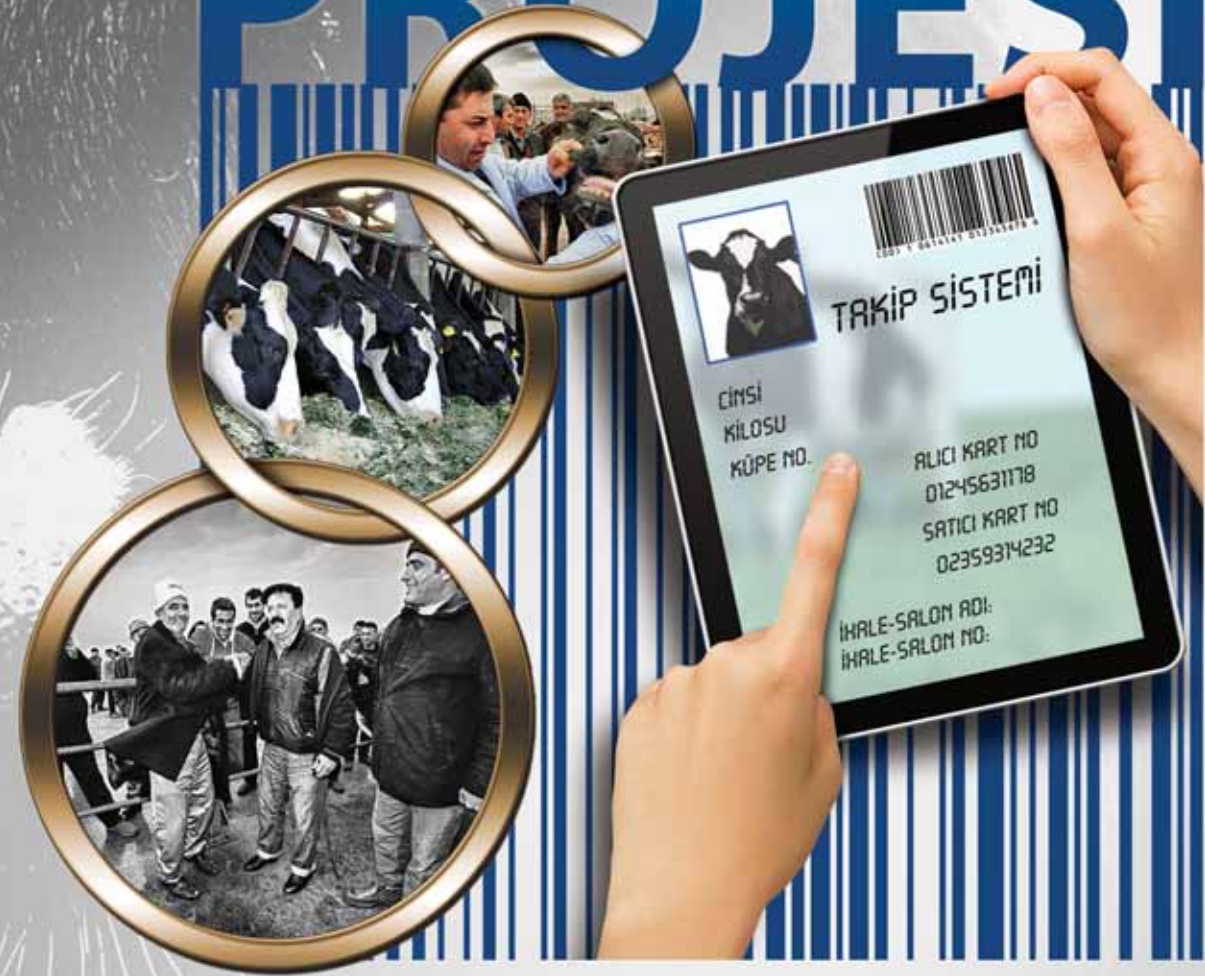

SAKARYA YIL: 2012 / SAYI: 43
TİCARET BORSASI
SAKARYA COMMODITY EXCHANGE

İZLENEBİLİR MODERN HAYVAN PAZARI PROJESİ

www.stb.org.tr

İZLENEBİLİR MODERN HAYVAN PAZARI PROJESİ

İzlenebilir Modern
Hayvan Pazarı
Projesi

BRÜKSEL'den
Haberler var

Sakarya'da
Küçük Baş Hayvancılığın
Geçmiş ve Geleceği

Yeni
Teşvik Sistemi

Bu sayımızda

Sahibi

Sakarya Ticaret Borsası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Fikri KOÇ
e-mail: sakarya@stb.org.tr

Sorumlu Müdür

Sakarya Ticaret Borsası
Genel Sekreteri
Yiğit Ateş

Yayın Kurulu

Adem SARI
Yönetim Kurulu Başkan Yrd.
Ahmet ERKAN
Yönetim Kurulu Başkan Yrd.

Yayına Hazırlayan

Zümrün CEBEÇİ
Personel ve İdari İşler Şefi

Basım Yeri ve Grafik Tasarım

YILKO GRAFİK
www.yilkografik.com.tr

Yazışma Adresi

Sakarya Ticaret Borsası
Tekeler Mevkii 54200
Adapazarı / SAKARYA
Tel: 0264 278 42 30 - 5 hat
Fax: 0264 278 42 32
web: www.stb.org.tr
e-mail: sakarya@stb.org.tr
basin@stb.org.tr

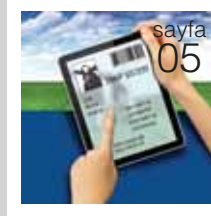
sayfa
03

Başkandan
S.T.B.
Yönetim Kurulu Başkanı
Fikri KOÇ

sayfa
04

**Sürdürülebilir Tarım ve
Yanlış Tarım Politikaları**
S.T.B. Meclis Başkanı
Ahmet GÜZ

sayfa
05

**İzlenebilir Modern
Hayvan Pazarı
Projesi**

sayfa
08

**BRÜKSEL'den
Haberler var**
S.T.B.
Genel Sekreteri
Yiğit ATEŞ

sayfa
09

**Sakarya Gelişmeye
Mahkum Bir Şehir**
Doğu Marmara Kalkınma Ajansı
Genel Sekreteri
Erkan AYAN

sayfa
13

**Toprak pH'sı ve
Bitki Besin Elementleri**

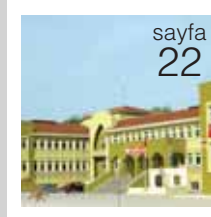
sayfa
15

**Borsamızdan
Haberler**

sayfa
19

**Sakarya'da
Küçük Baş Hayvancılığın
Geçmişi ve Geleceği**
Sakarya Koyun ve Keçi Birliği
Yönetim Kurulu Başkanı
Saffet SAVAŞ

sayfa
22

**Gıda Sektörüne
Nitelikli Teknik Eleman
Yetiştiren Kurum;
ŞENPİLİÇ Teknik ve Endüstri
Meslek Lisesi**

sayfa
24

Bal Nedir?

sayfa
29

**Koyunlarda
Gebelik Toksemisi**

sayfa
31

Yeni Teşvik Sistemi

"Milli ekonominin temeli ziraattir. Bunun içindirki, ziraatle kalkınmaya büyük önem vermeliyiz. Köylere kadar yayılacak programlı ve pratik çalışmalar, bu maksada erişmeyi kolaylaştıracaktır. Fakat bu hayati işi, isabetle amacına ulaştırabilmek için, ilk önce ciddi etüdlere dayalı bir ziraat siyaseti tespit etmek ve onun içinde her köylünün ve bütün vatandaşların kolayca kavrayabileceği ve severek tatbik edeceği bir ziraat rejimi kurmak lazımdır."

Mustafa Kemal Atatürk

Başkandan

STB Yönetim Kurulu Başkanı
Fikri KOÇ

Değerli okurlar Sakarya Ticaret Borsası olarak Sakarya ilinde hayvan hareketinin kayıt altına alınması, kontrolsüz satışların önlenmesi ve modern ihale sisteminin sürdürülebilirliğinin etkin bir şekilde sağlanabilmesi amacıyla hazırlanan "İzlenebilir Modern Hayvan Pazarı" projemizle, Doğu Marmara Kalkınma Ajansı'nın (MARKA) 2012 Mart Dönemi Doğrudan Faaliyet Mali Destek Programı kapsamında 28 proje arasından ilk 10 proje arasına girerek 62.155,74 TL hibe desteği almaya hak kazandık. Bir projemizi daha hibe desteği olarak Sakarya halkının hizmetine sunmanın haklı gururunu yaşıyoruz.

Herkesin bildiği gibi hayvan sağlığı ve veteriner halk sağlığı açısından canlı hayvanın gerek global anlamda gerekse topluluk içi ticaretinde "izlenebilirlik" konusu çok büyük önem taşımaktadır. İzlenebilirlik artık bir lüks olmaktan çıkıp mecburiyet haline gelmiştir. İzlenebilir ürün tüketiciler tarafından daha çok tercih edilmekte hatta daha yüksek fiyatlara alıcı bulmaktadır.

Hızla gelişen gıda sektörü, Gıda ticaretinin küreselleşmesi, Ağır/taşınan/değişen rekabet koşulları, Gıda tüketim alışkanlıklarının değişmesi hayvan pazarlarının izlenebilirlik entegrasyonunun da zincirin büyük halkasını oluşturduğunu ortaya koymaktadır. Hayvan pazarları dışında alınan satılan hayvanlar da sistem dışı kaldığı ve bildirim olmadığı için yeterince takip

edilememektedir. Dolayısıyla bu alanda kayıt dışı ve her türlü kontrolden (sağlık, teknik, mali) bir ekonomi (birçok alanda olduğu gibi) ortaya çıkmaktadır. Bu durumun önlenmesi için, veteriner kontrolünden geçmiş sağlıklı hayvanların satışının gerçekleştirecek hayvan pazarlarına ve hayvanların gerçek değerinde kontrolsüz satışlardan uzak tutan müzayede sistemine ihtiyaç duyulmaktadır.

Hayvan hareketlerinde izlenebilirliğin sağlanmasına katkı da bulunmak amacıyla hazırladığımız bu proje çalışması ile ülkemizin hayvan hastalıkları kontrolünde uyumlaştırması öngörülen izlenebilirlik konularına katkı sağlayacak ve hayvancılık sektöründe önemli bir yere sahip olan TR42 bölgesinin tek Modern Hayvan Park ve Pazar Yeri İzlenebilirlik Platformunun Kurulması sağlanacaktır ve "Proje Değerlendirme Raporu" ile ülkemizdeki diğer belediye ve borsalara örnek model teşkil edecektir.

Proje kapsamındaki eğitimlerle, Sakarya ilinde hayvan hareketi sırasında rol alan muhtar, veteriner hekimlere ve sektör temsilcilerine "Hayvan Hareketi Kontrolü", "İhale-Salon Satış Sistemi", "Gıda Güvenliği ve İyi Hijyen Uygulamaları", "Çevresel Sürdürülebilirlik ve Biyogaz Temel" konularında eğitimler verilerek teknik bilgi düzeylerinin artmasına katkı sağlanacaktır.

SÜRDÜRÜLEBİLİR TARIM VE YANLIŞ TARIM POLİTİKALARI

STB Meclis Başkanı
Ahmet GÜZ

Sürdürülebilir Tarım, hızla artan dünya nüfusunun ihtiyacı olan yeterli ve kaliteli gıda maddesinin uygun maliyetlerde üretimini, çevrenin ve doğal tarım kaynaklarının korunmasını geliştirecek sistem ve uygulamaları içerir.

Uygarıkların başlanğıcından bu yana yaşamın temel kaynağını oluşturan tarımsal üretim günümüzde önemli sorunlarla karşı karşıyadır.

Hızla büyüyen dünya nüfusu, her geçen gün daha çok besine ihtiyaç duymaktadır. Buna karşılık, ekilebilir alanların genişleme olanakları çok kısıtlıdır ve ancak doğal alanlar ile yabancı hayat ortamlarının yok edilmesiyle elde edilmektedirler.

Bu durumda tarımsal üretimi artırmanın tek yolu birim alandan daha çok ürün alınması, yani verimin artırılmasıdır. Ancak bu yönde yapılan çalışmalar ve uygulanan yöntemler bazı olumsuzlukları da beraberinde getirmektedir. Sık işleme nedeniyle toprağın verimliliği azalmakta, gübreleme ve bitki koruma amacıyla kullanılan kimyasallar, ürünü ve doğayı olumsuz yönde etkileyebilmektedir.

21. yüzyılda tarımda en büyük başarı olumsuz çevre koşullarını azaltarak, istenilen üretim artışını gerçekleştirmek olacaktır. Bu yalnızca, tarımda sürdürülebilir yöntemlerin ve kalıcı çözümlerin uygulanması ile mümkün olabilir.

Yanlış tarım politikalarıyla 60 yılda erozyona topraklarımızın yarısını verdik. Simdi bir de çölleşmeyle karşı karşıyayız. Zira Akdeniz havzası küresel ısınmanın en büyük kurbanı olacak TEMA Bilim Vakfı Üyesi Prof. Kenan Demirkol, kabusu sadece 40 yıl kaldığını söylüyor. Ama kabus senaryosu bununla da sınırlı değil bir de yssanamayacak hale gelen Afrika'dan göç edecek milyonlarca aç var ki, onlar da sınırlarımıza dayanacak.

Öyle bir gelecek çiziyoruz ki, izlediğimiz en ürkütücü bilim kurgu filminden beter. Kuraklık, açlık göç, ölüm üzerine Sebebi, hepimizin suçu olacak bir senaryo! başrolü küresel ısınma oynuyor, ona başrolü veren ise kar peşinde koşan büyük küresel şirketler. Bilinçsizce tüketen ise hepimiz.

Buzulların eridiği de görüldükten sonra Birleşmiş Milletler de pes etti ve Küresel ısınmanın bir gerçek olduğunu kabul etmek zorunda kaldı. Son 40 yılda Anadolu'da Van Gölü'nün üç katı büyüklüğünde, 1 milyon 250 bin hektarlık bir alan çölleşti, tarım toprağının

1 santimetresinin oluşması tam 500 yıl sürüyor. Tarım yapabilmek için en az 40 santim kalınlığında toprağa ihtiyaç var. Bu toprak 20 bin yılda oluşuyor. Ve maalesef bu gün erozyon sonucu Anadolu'nun tarım toprak katmanı artık sadece 20 santim. Bu 1950'den bu yana uygulanan hatalı tarım ve vahşi sulama politikalarının bir sonucu. 12 bin yıldır tarım yapılan bu topraklarda 11 bin 940 yıl toprak kaybedilmemiş, ama son 60 yıl içinde endüstriyel tarım sebebiyle tarım toprağımızın yarısını kaybettik. Böyle devam edersek 2055'te Anadolu'da bir sap maydanoz bile yetiştiremeyeceğiz.

Peki Türkiye çöl olursa Afrika'ya ne olur? Cevabı net; 'Yaşanmaz olur!'. Bu sebeple kitlesel bir göç daldası yaşanacak güneyden kuzeye ve geçiş noktası da yine Türkiye olacak. Yani sadece kuraklık ve kıtlıkla değil, bir de göçle mücadeleye ctmek zorunda kalacağız. Düşünün maydanoz yetiştiremeyecek bir ülke göçmenlere nasıl kucak açsın? Tek çare kalıyor bir duvar çekmek, insanlığa sığmasada ! Peki becerebilir miyiz? Güney sınırını PKK'ya karşı koruyamayan bir ülke, milyonlarca insanın göçüne karşı nasıl koruyabilir. Çevre için herkes yapacağını yapmalı ama bu sadece bir yere kadar.

Eğer ki devlet, tarımdan sağlığa, enerjiden, ulaşıma her konuda çevreyi gözetmezse halimiz harap! Bu da yetmiyor aslında bu mesele dünyanın meselesi ve kar hırsıyla değil geleceği kurtarmak için formül gerek. Ve ne yazık ki henüz böyle bir vicdan ce bilinç yok ne dev tarım tekellerinde need hükümetlerde! 2055 'e kadar Marmara ve Karadeniz kıyıları dışında tarım yapmak mümkün olmayacak. Türkiye zaten tarım arazilerinin yüzde 50 'sini kaybetti. Erozyon bu hızla sürerse küresel ısınmanın etkisiyle 40 yıl sonra Türkiye'nin tarım toprağı kalmayacak.

Hep söylüyoruz. Söylemeye de devam edeceğiz Sakarya Ticaret Borsası olarak katıldığımız her platformda, fırsat bulduğumuz her toplantıda ısrarla üzerinde duruyoruz.

Sakarya 'da tarım ve hayvancılığa destek olmak tarım ve hayvancılığa dayalı sanayiye teşvik etmek zorundayız. Bunu sadece kendimiz için değil çocuklarımız ve gelecek kuşaklarımız için yapmalıyız.

Son söz,

"Aç kal, toprak kal, kör kal ama topraksız kalma".

SAKARYA TİCARET BORSASI “İZLENEBİLİR MODERN HAYVAN PAZARI” PROJESİ İLE HAYVAN HAREKETLERİNDE İZLENEBİLİRLİĞE KATKI SAĞLAYACAK.

Doğu Marmara Kalkınma Ajansı tarafından yürütülen Doğrudan Faaliyet Mali Destek Programı 2012 hibe programı kapsamında Sakarya Ticaret Borsası tarafından hazırlanan MARKA/2012-02/DFD-029 referans numaralı “İzlenebilir Modern Hayvan Pazarı” projesi, 2012 Mart Dönemi içerisinde 28 proje arasından ilk 10 proje arasına girerek 62.155,74 TL hibe desteği almaya hak kazandı ve protokolü 12.04.2012 tarihinde STB Yönetim Kurulu Başkanı Fikri Koç ve Doğu Marmara Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Erkan Ayan tarafından imzalandı.

Sakarya Ticaret Borsası tarafından uygulamaya konulan “İzlenebilir Modern Hayvan Pazarı” projesi ile “büyükbaş hayvancılığın yoğun olarak yapıldığı ülkemizde, ciddi hayvan hastalıklarının yayan ve ülke ekonomisine zarar veren hayvan girişini ve kontrolsüz satışların engellenmesi ve gerçek değerinde hayvan alım-satımı için alıcı ile satıcının bir araya getirilmesini sağlayan izlenebilir ve sürdürülebilir sistemde hayvanların kayıt altına alınmasına katkı sağlamayı” amaçlamaktadır.

Avrupa Birliği ile müzakerelerin ilerlediği, müzakere fasıllarının teker teker açılmaya başladığı AB menşeli desteklerin arttığı bu dönemlerde en büyük sorunlarımızdan bir tanesi Gıda Güvenliği, Hijyen ve Hayvan Sağlığı olarak ortaya çıkmaktadır. Türkiye'nin AB ile müzakerelerinde en kapsamlı mevzuat değişikliklerini gerektiren 12 inci müzakere "Gıda Güvenliği, Veterinerlik ve Bitki Sağlığı" başlığına uyum aşamasının hızlandırılması ve kolaylaştırılması için gıda güvenliği alanında entegre bir güvenlik ve denetim yapısının oluşturulması gerekmektedir. Türkiye, 30 Haziran 2010'da AB ile 12. fasılda müzakerelere başlamış olup

Gıda Güvenliği, Hijyen, Hayvan Sağlığı ve Ortak Tarım Politikası alt başlıklarında mevzuata uyum çalışmalarını yapmaktadır. Bu mevzuat uyum çalışmaları irdelendiğinde ise hayvan kayıt ve kimlik sisteminin oluşturulması ve hayvan hastalıkları kontrol tedbirlerinin alınması, canlı hayvan ticareti kayıtlarını tutulması ve hayvan refahının sağlanması çalışmalarının gerçekleştirilmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Hayvan sağlığı ve veteriner halk sağlığı açısından canlı hayvanın gerek global anlamda gerekse topluluk içi ticaretinde "izlenebilirlik" konusu çok büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda, ticareti yapılan söz konusu canlıların, bulunduğu işletmeden son varmış olduğu noktaya kadar olan geçirmiş olduğu tüm süreçler takip edilmesi gerekmektedir. İşletmedeki tüm hareketler veya eylemler kayıt altına alınmalı, bilgiler güncel olmalıdır.

Orijin, hareket ve ölen tüm hayvanların kayıt altına alındığı veritabanı, organizasyonel bir yapıda olmalıdır. Böylece, tüm paydaşların (hayvan sahipleri, veteriner hizmetleri, çiftlik örgütleri, kesimhanelere vs.) uyacağı kural ve prosedürlere dayanan tüm sistemi kapsayan etkin bir hayvan kayıt sistemi oluşturulmalıdır. Hayvan hastalıklarının etkili kontrolü, hayvanların bireysel olarak kimliklendirilmesi ve hayvan hareketlerinin izlenebilirliği ile mümkündür. Ülkemizde izlenebilirliğin sağlanması ve hayvan hareketleri kontrolü için Hayvan kayıt sistemi (TURKVET-Veteriner Bilgi Sistemi) oluşturulmuştur. Küpesi düşen, ölen veya kesime giden hayvanların bildirim düzenli olarak yapılmadığından, hayvan sayıları ve kayıtları sağlıklı bir şekilde yürümektedir.

Ülkemizde, küpesini kaybeden ya da küpesi olmayan ve pasaportsuz hayvan kesilmesini engellenmeye çalışılmakta fakatsistemin aksamaları yüzünden bu kurallar delinmekte ve hatta sisteme bakılmadığı için ne olduğu bilinmeyen hayvanların pasaportsuz olarak sevkleri yapılmaktadır.

Küpesiz hayvanların satışı ve hayvan kaçakçılığı ile ülkemiz hayvancılığını tehdit eden bulaşıcı hastalıkların önlenmesi için ancak sahada tutulan sağlıklı kayıtların verileri ile mümkün olduğu gözükmemektedir.

Ülkemizde ve bölgemizde birçok il ve ilçeler de hayvancılık, hayvan sağlığı ve gıda güvenliği konusunda yaşanan sorunlar arasında; asgari teknik ve hijyenik şartlara sahip modern hayvan pazarlarının olmaması önemli yer tutmaktadır. Kaçak kesimin yüksek oranda olduğu bölgemizde, hayvan alım-satım piyasası da kayıtsız ve kontrolsüz bir şekilde yürütülmektedir. Hayvan pazarları dışında alınan satılan hayvanlar da sistem dışı kaldığı ve bildirim olmadığı için yeterince takip edilememektedir. Dolayısıyla bu alanda kayıt dışı ve her türlü kontrolden (sağlık, teknik, mali) bir ekonomi (birçok alanda olduğu gibi) ortaya çıkmaktadır. Bu durumun önlenmesi için, veteriner kontrolünden geçmiş sağlıklı hayvanların satışının gerçekleştirecek hayvan pazarlarına ve hayvanların gerçek değerinde kontrolsüz satışlardan uzak tutan müzayede sistemine ihtiyaç duyulmaktadır.

Bölgemizde bu sorunların çözümüne yönelik olarak Sakarya Ticaret Borsası tarafından 2010 yılından bu yana projeler üretilmeye başlandı. Sakarya Ticaret Borsası bünyesinde 2009 yılı içerisinde Hayvan Park ve Pazar Yeri kuruldu ve 2011 yılı içerisinde ise AB tarafından finanse edilen Sivil Toplu Diyalogu-II programı Tarım ve Balıkçılık Hibe Bileşeni kapsamında “Hayvancılıkta Gerçek Fiyat” projesi ile Müzayede Salonuna temel elektronik alt yapı sistemi için hibe desteği alınarak kurulmaktadır. Sakarya Ticaret Borsası tarafından hayvanların gerçek değerinde satış işlemi gerçekleştirmek için kurduğu Müzayede sistemine bu proje ile "Hayvan Pazarı İzlenebilirlik Platformu" entegrasyonu sağlanacaktır. Bu sistemin entegrasyonu ile hayvanların girişten-çıkışa kadar hareket sistemi tamamen elektronik ortamda kontrol edecek ve izlenebilir modern hayvan pazarı platformu oluşturulacaktır. Ayrıca, dünyada pek çok ülkede yaşanan Gıda Güvenliği ve hayvan hareketi kontrolü sorunu ciddi boyutlara ulaştığı için bu konuya gösterilen duyarlılık gittikçe artmaktadır. Ancak bu duyarlılığın toplumun tabanına yayılması gerektiği için Sakarya ilinde hayvan hareketi sırasında rol alan muhtar, veteriner hekimlere (100 kişi) "Hayvan Hareketi Kontrolü" semineri verilecektir.

Ayrıca, hayvancılık alanında faaliyet gösteren sektör temsilcilerine (100 kişi) ise "İhale-Salon Satış Sistemi", "Gıda Güvenliği ve İyi Hijyen Uygulamaları", "Çevresel Sürdürülebilirlik ve Biyogaz Temel" konularında eğitimler verilerek teknik bilgi düzeylerinin artmasına katkı sağlanacaktır.

Proje kapsamında aşağıda belirtilen 2 grup olarak Hedef Grup belirlenmiştir.

Sakarya da hayvancılık alanında faaliyet gösteren ve hayvan pazarına hayvanlarının alım-satımı için getiren 100 kişi üretici ve tüccara sektör eğitimlerinin verilmesi, Sakarya ilinde hayvan hareketi kontrolünde rol oynayan 100 Veteriner Hekim ve muhtara "Hayvan Sevkiyatı ve Hayvan Hareketleri" seminerinin verilmesi, Hayvan hareketlerinde izlenebilirliğin sağlanmasına katkı da bulunmak amacıyla hazırladığımız bu proje çalışması ile ülkemizin hayvan hastalıkları kontrolünde uyumlaştırması öngörülen izlenebilirlik konularına katkı sağlayacak ve hayvancılık sektöründe önemli bir yere sahip olan TR42 bölgesinin tek Modern Hayvan Park ve Pazar Yeri İzlenebilirlik Platformunun Kurulması sağlanacaktır. Bu örnek proje kapsamında, Hayvan Pazarı Giriş Otomasyon Sistemi, Müzayede Salonu Giriş Otomasyon Sistemi ve Müzayede Salonu kamera Entegre sistemi olmak üzere üç ana faaliyet yapılacaktır. Hayvan Pazarı Giriş Otomasyon Sisteminin Kurulması" ana faaliyeti altında; "Alıcı ve Satıcılar için Kart Sistemi" oluşturularak "Hayvanların İniş Rampasında İzlenebilirlik Sistemi" kurulacaktır. Barkod donanımlı bilgisayarlar ile satıcı kartı, hayvan kulak küpesi ve pasaporttaki barkod okutularak TURKVET sistemindeki hayvan kimlik bilgileri teyit edilerek elektronik sistemde daha hızlı ve güvenilir şekilde kayıt altına alınacaktır. Oluşan kayıtlarla günlük,

aylık ve yıllık raporlar tutularak piyasa verileri oluşturulacaktır.

"Müzayede Salonu Giriş Otomasyon Sistemi" ana faaliyeti altında; "İhale Salonu Hayvan Alım Giriş Sistemi"nde barkod donanımlı bilgisayar Sistemi konulacaktır. Bu sistem ile TÜRKVET sisteminden hayvanların kimlik bilgileri, ihale salonunda ki Salon Satış (İhale) programına aktarılarak alıcıların hayvan kimlik bilgileri müzayede salonunda bulunan ekrana yansıtılacaktır. Böylelikle tüccarlar şeffaf bir ortamda hayvan alım satımını gerçekleştireceklerdir. Ayrıca "İhale Salonu Tüccar Girişine Güvenli Geçiş (Turnike Sistemi)" kurularak ihaleye giren tüm alıcılar kayıt altına alınacak ve ihaleye alıcıların dışındaki kişilerin girişi önlenecektir. Bu proje ile; hayvancılık sektöründe önemli bir yere sahip olan TR42 bölgesinin tek modern Hayvan Park Pazar Yeri izlenebilirlik platformunun kurulması ve hijyen kurallarına uygun çevresel sistemin oluşturulmasıyla hayvan pazarının teknik kapasitesi ve rekabet gücü artırılarak bölgesel kalkınmaya katkı sağlayacaktır. Bu sayede ülkemizde modern müzayede sitemine sahip izlenebilir platformu içeren tek model uygulama Sakarya Ticaret Borsası tarafından oluşturulacak olup sonuçları ülkemizde diğer borsa ve belediyelere "Proje Değerlendirme Raporu" ile örnek model teşkil edecektir.

BRÜKSEL'DEN HABERLER VAR!

STB Genel Sekreteri
Yiğit ATEŞ

TOBB bünyesinden seçilen 14 arkadaşım ile birlikte 04-10 Mart tarihleri arasında lobi faaliyetlerinde bulunmak üzere Belçika'nın başkenti Brüksel'e gittik. 1 Hafta içerisinde yaklaşık 20 firma ile birlikte çok ciddi iş görüşmelerinde bulunduk. Ticaret Ataşemizin de destekleriyle Antwerp Ticaret Odası'nda 150'ye yakın Belçikalı iş adamı ile birlikte bire bir görüşme yapma fırsatını yakaladık. İlgili alanımız ve ziyaretimizin temel konusu her ne kadar tarım ve hayvancılık olsa da tarımsal sanayiye yönelik şirketlerde istişarede bulunduğumuz iş kolları arasında.

Belçika özellikle nakliye anlamında çok ciddi çalışmalar yapmış ve bunu oluşturduğu modern yöntemlerle birlikte uluslararası arenada kendisini ispat etmiş. Hatta Zeepport firmasının Toyota ile görüşme halinde olduğunu da yaptığımız istişarelerde öğrendik. Amacımız daha birçok firmamızın uluslararası ticaret arenasında yerini alması emin olun bu konuda tüm birikimimiz ve ticari ilişkilerimiz ile firmalarımıza, üyelerimize hizmet etmek temel amacımız haline geldi. Sakarya Ticaret Borsası'nın farklılığını açıkça ortaya koyduğu uluslararası vizyonu ile oluşturduğu projeler ve uluslararası ilişkiler Ankara'nın da dikkatini çekiyor. Buradan girişimcilerimize ve sanayicilerimize sesleniyorum. Belçika ile ilgili olarak ticari bağlantı kurmak isteyen firmalarımıza her konuda yardımcı olmaya hazır olduğumu da belirtmek isterim. Amacımız Sakarya'mıza, bu ilin doğasıyla, insanıyla kalbimizin attığı bir aşkla bağlı olduğumuz ilimize ekonomik katkı sağlamak.

VOKA, TOBB'un Belçika'daki emsali ve yaptığı faaliyetlerle üyelerine çok önemli iş kazanımları sağlamış.

Takip edenler bilirler TOBB Başkanımız Sayın Rifat Hisarcıklıoğlu EUROCHAMBERS (Avrupa Odalar ve Borsalar Birliği) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve onunda bizden özellikle isteği üyelerimizin uluslararası arenada daha fazla boy gösterebilmesi için onlara rehberlik etmemiz.

2011 yılı sonu itibarıyla Türkiye'nin gelişme gösteren ülkeler arasında Çin'den sonra ikinci sırada olması Belçika'nın ise sadece % 1.6'lık bir oran ile gelişme göstermesi bir anda ülkemizi bir adım öne çıkarmış durumda. İşte bu durumda ülkemizi ticari anlamda Belçika'ya daha cazip hale getiriyor.

Belçika'da çok gurur duyduğum bir olay yaşadım Gent ili Belediye Başkan Yardımcısı Bir Türk, ismi Resul Tapmaz. Resul Bey yaptığı çalışmalarla ülkemizin gurur kaynağı olmuş. Oradaki vatandaşlarımıza iş imkânlarından tutunda dini vecibelerini yerine getirebilmeleri adına bir Türk Mezarlığı'nı bile Gent iline yaptırmış durumda. VOKA'ya, Belçikalı işadamlarına, Gent Belediye Başkanımız Sayın Resul Tapmaz'a, Belçika Büyükelçiliğimize ve TOBB Brüksel Daimi temsilcisi Sayın Bülent BİLGİÇ'e göstermiş oldukları konukseverlik ve iş birliği konusundaki yardımların dolaylı dergimiz aracılığı ile teşekkür ediyorum.

*Bir sonraki sayımızda
buluşmak dile üyle...*

“SAKARYA GELİŞMEYE MAHKUM BİR ŞEHİR”

Doğu Marmara Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri
Erkan AYAN

Dergimizin bu sayısında Doğu Marmara Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Sayın Erkan Ayan ile güzel bir sohbet gerçekleştirdik. Kendisine ilk önce bizlere zaman ayırdığı için çok teşekkür ediyoruz.

Sayın Ayan ilk önce bizlere kendinizi tanıtır mısınız ?

1975 yılında Isparta'da doğdum. İlk, Orta ve Lise tahsilimi Isparta'da tamamladıktan sonra Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü'nü kazandım. ODTÜ'de Avrasya Topluluğu Başkanı iken ODTÜ Karadeniz ve Orta Asya Araştırmaları Merkezi'nde çeşitli ulusal ve uluslararası başarılı çalışmalar yaptım. Üniversite mezuniyeti sonrasında özel sektörde Türkiye'nin önde gelen şirket ve holdinglerinde uzman, yönetici ve üst düzey yönetici, yönetim kurulu üyesi, denetim kurulu üyesi, Murahhas Aza olarak çalıştım. Amerika Birleşik Devletleri'nin köklü yüksek öğrenim kurumlarından olan Georgia State University'de uluslararası finansman alanında sertifika programını da tamamladım. İşletmecilik,

uluslararası finansman, mali işler, proje yönetimi ve kalite alanlarında özel eğitim sertifikalarım var. Bir çok Avrupa Birliği projesi geliştirme ve uygulama faaliyetleri, AR-GE projeleri geliştirme ve uygulama faaliyetlerinde, sivil toplum kuruluşu projelerinde ve özel yatırım projeleri ile iş ve girişim geliştirme projeleri, istihdam artırma projelerinde koordinatör olarak görevlerde bulundum Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nde Büyükşehir Belediye Başkan Danışmanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nde proje danışmanlığı, çeşitli oda ve borsalarda AR-GE Koordinatörlüğü, çeşitli işadamları derneklerinde, uluslararası derneklerde Danışma Kurulu Başkanlığı, Yönetim Kurulu Üyeliği ve Genel Sekreterlik, çeşitli üniversitelerde özel sektör danışmanlığı ve misafir öğretim görevliliği, çeşitli uluslararası kongre ve kurultaylarda koordinatörlük, kent konseyi genel kurul üyeliği ve çalışma grubu başkanlığı, köşe yazarlığı ve televizyon programı yapımcılığı çalışmalarında bulundum. Halen bildiğiniz gibi Kocaeli, Sakarya, Bolu, Düzce ve Yalova illerinden sorumlu Doğu Marmara Kalkınma Ajansı Genel Sekreterliği görevini yürütmekteyim.

Erkan bey, Doğu Marmara Kalkınma Ajansı'nın kurumsal yapısı nasıldır ve çalışma alanları nelerdir?

Doğu Marmara Kalkınma Ajansı kısa adı (MARKA), sorumlu olduğu Kocaeli, Sakarya, Bolu, Düzce, Yalova illerindeki kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasında işbirliği ve eşgüdüm sağlayarak bölge kalkınma stratejileri hazırlayan, bölge kaynak ve potansiyellerinin yerinde ve etkin kullanılmasıyla bölgenin kalkınmasını hızlandırmak ve küresel rekabette güçlendirmek amacıyla çalışmalar yürüten tüzel kişiliği haiz bir kamu kurumudur. Bölgedeki İllerin Valileri, Belediye Başkanları, İl Genel Meclisi Başkanları ve Sanayi ve Ticaret Odaları Başkanları MARKA'nın Yönetim Kurulunu oluşturur.

Kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinden oluşan Kalkınma Kurulu, Yönetim Kurulu'na görüş ve önerilerde bulunur. İcra organı olan Genel Sekreterlik, alanında uzmanlığa sahip, iyi derecede yabancı dil bilen, kamu ve özel sektör deneyimli personeliyle faaliyetlerini yürütür. Yasal dayanağın sağladığı avantaj ve güçle; kamu kesimi, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve üniversiteler arasındaki işbirliği ve eşgüdümü sağlar. Ulusal Kalkınma Planı çerçevesinde Bölge Gelişim Planı hazırlar ve bölge gelişim stratejilerini belirler, bölgenin geleceğini planlar. Bu stratejiler doğrultusunda girişimcilere mali destekler sunar. Kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşlarının gelişimi için teknik destek verir. Yatırım destek ofisleri ile bölgede yatırım yapmak isteyen girişimcilere yol gösterir, işlemlerini tek elden takip eder. Bölge potansiyellerinin, iş ve yatırım imkanlarının ulusal ve uluslararası platformda tanıtımını yapar, yatırımları bölgeye yönlendirir.

Erkan Bey , Doğu Marmara Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan Bölge Planı hazırlık planı süreci esnasında Sakarya ile ilgili ne tür çalışmalar yapıldı?

İlk önce şunun altını çizmemiz lazım 'SAKARYA GELİŞMEYE MAHKUM BİR ŞEHİR.'Bu çerçeveden bakarak Bölge ve Sakarya ile ilgili şunları söyleyebilirim.

Bölge planları "Sosyo-Ekonomik gelişme eğilimlerini, yerleşmelerin gelişme potansiyelini, sektörel hedefleri, faaliyetlerin ve alt yapıların dağılımını belirlemek üzere" 3194 sayılı imar kanununun 8. maddesi gereği, gerekli görüldüğü hallerde Kalkınma Bakanlığı tarafından yapılır veya yaptırılır. Bunun adlandırılması ise TR 42 Düzey 2 Bölgesi Bölge Planı, olarak geçer .

T.C. Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda, T.C. Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) tarafından; bölge paydaşlarının etkin katılımıyla yönetim yöntemleri takip edilerek hazırlanmıştır. Bölge Planı, planlama hiyerarşisinde Ulusal Kalkınma Planları ile Çevre Düzeni Planları arasında yer almaktadır. Ayrıca ulusal ve yerel önceliklerin uyumlaştırılmasını ve hiyerarşide üstünde ve altında bulunan planlar arasındaki bütünlüğü sağlayıcı

nitelikte olan Bölge Planı, TR42 Düzey 2 Bölgesi'ni oluşturan illerin onaylı Çevre Düzeni Planları dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Bölge Planı çalışmaları; Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan "Bölge Planlama Kılavuzu Taslağı"ndan faydalanılarak yürütülmüştür. Durum böyle iken sizinde bildiğiniz gibi Doğu Marmara' Türkiye'deki tüm yolların kesiştiği ülkenin en iyi ekonomik potansiyeline sahip bölgesi, organize ve düzenli sanayi - hizmet yapılanması, nitelikli iş gücünün bulunması, Ar-Ge ve teknoloji merkezi olması nedeniyle en çok yatırım alan ülkemizin en karlı bölgesidir. Bu nedenle Türkiye'deki en büyük kuruluşların , yabancı yatırımların tercih sebebidir. Kısacası Türkiye'nin sanayi başkenti, ideal yatırım ortamı, imrenilen yaşam kalitesi ile Türkiye'nin en gelişmiş alt yapısına sahip bölgesidir.

Doğu Marmara Türkiye'nin satın alma gücü en yüksek dış ticaret merkezi ve Türkiye'nin doğal turizminin merkezi olması nedeniyle bütün dikkatleri üstüne çekmektedir. Bu çerçevede Sakarya da desteklenmesi gereken projeler aslında bölgemizin tamamında desteklenen projelerdir. Ajans istisnai olarak, proje teklif çağırısı yapmaksızın ve proje hazırlığı konusundaki yükümlülüklerinden bazılarını hafifletmek veya proje hazırlık sürecini doğrudan yönetmek suretiyle, doğrudan faaliyet desteği verebilir. Sakarya 'da Özel kesim ve STK'lar arasındaki işbirliğinin geliştirilmesi için bir takım toplantılar yaptık. SAÜ ile oturumlar da bulduk.

Şunu anladık ki Sakarya Gücünün Farkında ancak bütün dinamikleri bir araya getirip organizasyonun sağlanması gerekiyor. Sakarya 'da yan sanayi yatırımları oluşmaya başladı, bunun yanında Lojistik yatırımlar ve alt yapı yatırımları da beraberinde gelmekte. Bunun yanında süs bitkiciliği, arıcılık, otomotiv, makine sektörleri de desteklemede öncelik verdiğimiz sektörler. Mesela kurulacak olan bir makine OSB 'si ile 8 ila 9 bin kişiye iş istihdamı ve ekonomiye katma değer sağlanabilir.

Sakarya'da 100 Milyar lira değerinde bir pazar payı var ve bunu akıllı kullanmak gerekiyor. Bizler de bu çerçevede öncelikleri gerçekleştirmeye çalışıyoruz.

Bölgesel strateji ve planların hazırlanmasına kırsal kalkınma ve yerel kalkınma faaliyetlerine girişimciliğin desteklenmesi ve geliştirilmesi, yatırımcıların izin ve ruhsat işlemlerinin tek elden takibi ve sonuçlandırılması, bölgenin iş ve yatırım imkânlarının tanıtımı, yerel yönetimlerin planlama çalışmalarına, AB fonları ve uluslararası fonların kullanılmasında aracılık ve koordinasyonları, araştırma ve veri tabanı oluşturma izleme ve değerlendirme faaliyetlerini gerçekleştirmek için çalışıyoruz. Tabii bu desteklere ve yatırımlara yer açarken özellikle doğanın korunmasına çok önem vermemiz gerekiyor. Ayrıca bölgenin kalkınması ve rekabet gücü açısından önemli fırsatlardan yararlanılmasına, bölge ekonomisine yönelik tehdit ve risklerin önlenmesinde acil tedbirlerin alınmasına, bölgenin yenilikçilik ve girişimcilik kapasitesini geliştirmeye yönelik iş geliştirme merkezleri, teknoloji geliştirme merkezleri, teknoparklar gibi kuruluşların ve bunların tesislerinin kurulmasına yönelik stratejik eylemlerin başlatılmasına ve gerçekleştirilmesine, sağlayacak olan faaliyetler sağlamaya da devam etmekteyiz.

İlimizin %55'i tarımsal araziye sahip, bu çerçevede tarım ve hayvancılık sektörü ilin alt yapısını oluşturmakta Doğu Marmara Kalkınma Ajansının tarım ve hayvancılık sektörüne bakış açısı nedir?

Sakarya hakikaten çok zengin bir tarım alanına sahip. Bu potansiyelin de çok iyi değerlendirilmesi gerekmekte bu konuda doğrudan yatırım teşviklerimizle tarım ve hayvancılık sektörlerine de destek oluyoruz. Sakarya'da bir gıda piyasası oluşturulmalı. Bu arada TİGEM'in Özelleştirilmesi Sakarya adına çok önemli, oluşturulan konsorsiyuma herkes destek vermeli ve TİGEM Sakaryalıların olmalı.

Sayın Ayan İlimizde raylı sistem çalışmaları dikkat çekiyor bu konuda ki görüşlerinizi alabilir miyiz?
TÜVASAŞ ve EUROTEM alt yapısına sahip olan Sakarya 'da Karasu'ya yapılan demiryolu projesi çok

önemli bir proje. Bu bağlamda Karasu'nun değil Türkiye'nin deniz kapısı olacak olan Karasu Limanı çok önemli kuruluşların yatırımlarını beraberinde getirecek. İlin içerisinde yapılacak olan hafif raylı sistem taşımacılığı Sakarya 'ya bakış açısını değiştirecek diye düşünüyorum.

Erkan Bey Turizm sektörü açısından İlimiz önemli doğal avantajlara sahip sizce Sakarya Turizm kenti olabilir mi? Neler yapılmalı ?

Sakarya Türkiye'nin kalbinde yer alan bir konumda. Bu mevcut konumunu çok iyi değerlendirmek lazım. Küçük ve büyük turizm işletmeleri Sakarya da yer almalı. Ayrıca alternatiflerini ön plana çıkararak farklılık yaratmalıyız diye düşünüyorum. Farklılık yaratacak işletmelerin ilde olması turizm potansiyelinin ortaya çıkmasında katkı sağlayacaktır. Gölleri, denizi, ormanları çok iyi değerlendirmeliyiz. Mesela bir kebabı her yerde yiyebilirsiniz ama, bir ıslama köfteyi her yerde yiyemezsiniz. Bu gibi alternatifleri çoğaltmak mümkün. Kabak Tatlısı da buna örnek verilebilir. Bu konularda da Sayın Valimiz nezdinde çalışmalarımız sürmekte. Sakarya gerçekten elimizdeki nadide bir çiçek onun solmasına izin vermememiz lazım.

Sayın Ayan Sakarya Ticaret Borsası olarak Doğu Marmara Kalkınma Ajansı desteklerinden her fırsatta faydalanmaya çalışıyoruz borsamızın proje çalışmaları ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?

Sakarya Ticaret Borsasını çok yakından takip ediyoruz. Zaman zaman birlikte işler de yapıyoruz. Çok başarılı ve Türkiye'de ses getirecek ilk olan projelere imzalar attığınızı da biliyoruz. Bu bizim de elimizi oldukça kuvvetlendiriyor. Zaten birlikte çalışmak, birlikte projeler üretmek çok önemli ben bu vesile ile sizin nezdinizde Yönetiminizi, Başkanınızı Meclisinizi takdir ediyorum daha nice başarılı çalışmalara imzalar atmanızı diliyorum. Bu sohbet için de sizlere tekrar teşekkür ediyorum.

Sayın Ayan, yoğun mesainize rağmen bizlere zaman ayırdığınız için teşekkür eder, başarılı çalışmalarınızın devamını dileriz.

SAKARYA FEJİ STRATEJİ

SAKARYA TİCARET BORSASI AKREDİTASYON BELGESİNİ 3 YIL SÜRE İLE YENİLEDİ.

Sakarya Ticaret Borsası 20 Mart 2012 tarihinde Türkiye Odalar Ve Borsalar Birliği (TOBB) da yapılan törenle 3 yıl uzatılan Akreditasyon Sertifikasını aldı. TOBB Sosyal Tesislerinde yapılan akreditasyon sertifika törenine STB Yönetim Kurulu Başkanı Fikri Koç, Genel Sekreter Yiğit Ateş ve Akreditasyon Sorumlusu Zümran Cebeci katıldı. Yenilenen sertifikamız ile Sakarya Ticaret Borsası 2008 yılında TOBB bünyesinde ilk akredite borsa olması nedeniyle kurumsallaşmak adına atmış olduğu büyük adımın ve başarının haklı gururunu yaşamaktadır.

2011 yılı içinde yapılan denetimlerde hizmet kalitesini AB standartlarına taşıyan borsalar arasında iyi uygulamaların örneklerinin bulunduğu Akredite Sertifikasını 3 yıl daha yenilemiş oldu. Törende konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu yaptığı konuşmada, akreditasyon sürecini 2001 yılında başlattıklarını hatırlatarak, projenin 10. yılını tamamladığını söyledi. Bu dönem akredite olan 15 oda ve borsa ile birlikte akredite oda-borsa sayısının 100'e ulaştığını anlatan Hisarcıkloğlu, 30 oda-borsanın sürecinin de devam ettiğini bildirdi.

Akreditasyon projesi ile amaçlarının oda ve borsaların kapasite ve hizmet kalitesini artırmak olduğunu vurgulayan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, "Oda ve Borsalarımızın bu noktaya gelmesi, hem özel sektörümüz hem de ülkemiz açısından çok önemli. Sizler, ilinizde ve ilçenizde üyelerinizle temas kuracak, onların nabzını tutacak ve hizmet üreteceksiniz ki, biz de burada sizin sesiniz olabilelim. Sizin sesinizi, Türk iş camiasının sesini daha iyi duyuralım. Bu kapsamda, Oda ve Borsalarımızın

üyeleri ile bağlarını kuvvetlendirmek, ve sürdürülebilir bir sistem kurmak için 2001 yılında Dünya örneklerini inceledik. 3 temel hedefimiz vardı: Oda ve borsalarımızın hizmet kalitesini artırmak, en üst seviyede standart bir hizmet sağlamak, üyeleri ile odalarımızın bağlarını kuvvetlendirmek. Sonuçta en iyisi olduğunu gördüğümüz İngiltere ve Almanya'nın Odalarını örnek alarak bir sistem oluşturduk ve "Akreditasyon Sistemini" kurduk. Sistemi alıp orada bırakmadık. Her zaman söylediğim gibi, akreditasyon yaşayan bir süreçtir. O yüzden biz de değişen şartlara ve ihtiyaçlara göre sistemi sürekli revize ediyor, hep bir adım ileriye düşünüyoruz" dedi.

Akreditasyon Sertifikası'na sahip olan Oda veya Borsa, üyelerine 5 yıldızlı hizmet veriyor, müşteri memnuniyetine göre çalışıyor demektir. 5 yıldızlı iş yapıyorsunuz, ama bunu duyurmuyorsunuz. Bu olmaz! O yüzden, lütfen bu belgeyi saklamayın. Tam tersine Oda ve Borsanızın en görünür yerine gururla asın. Binalarınızın girişine Akredite olduğunuza ilişkin tabelayı koyun. Bunu meclislerinizde, meslek komitelerinizde anlatın. İlinizin basın organlarında anlatın. İlinizdeki STK'larla paylaşın. Ben müşteri memnuniyetine göre çalışırım deyin. "Gelin benden hizmet alın" deyin. Ama Akredite olmuş Oda/Borsalarımız, bu sertifikayı almakla, işin sonuna geldiklerini düşünmemeli. Tam aksine şimdi daha büyük sorumluluk üstlendiniz. Artık hizmet kalitenizi hep daha ileri götürmek zorundasınız. Artık müşteri memnuniyetinden vazgeçemezsiniz. Bundan sonra hep en iyisi olmak için çalışacaksınız dedi.

Serhat Altuntaş

Bedirhan Güleç

Turusan Fırat

Sakarya Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Çevre Mühendisliği Bölümü

TOPRAK pH'SI VE Bitki BESİN ELEMENTLERİ

Toprakta bitki besin maddeleri miktarını belirleyen, diğer bir ifade ile, besin maddelerinin bitkilere yararlılığını etkileyen pek çok faktör vardır. Bu faktörleri ve bu faktörlerden etkilenen bitki besin maddelerini bilmek, toprağın doğru kullanılması ve en iyi ürünü elde edecek önlemlerin uygulanması bakımından önemlidir. Besin maddelerinin alınabilirliğini etkileyen en önemli kimyasal faktör, toprağın pH'sıdır. pH toprak ortamında, katyon veya anyon şeklinde bulunan bitki besin maddelerinin toprakta bileşik hale dönüşmeden, serbest kalabilmelerinde rol alan en önemli faktördür.

	4,5	5,0	5,5	6,0	6,5	7,0	7,5
YONCA							
ELMA							
ARPA							
LAHANA							
HAVUÇ							
MISIR							
ARMUT							
SALATALIK							
ÇİM							
MARUL							
KIVI							
SOGAN							
BEZELYE							
BİBER							
ERİK							
BEVAZ PATATES							
SOYA FASÜLYESİ							
İSPANAK							
KARAK							
ÇILEK							
TUTUN							
DOMATES							
BÜĞDAY							

pH	4,0	4,5	5,0	5,5	6,0	6,5	7,0	7,5	8,0	8,5
AZOT										
FOSFOR										
POTASYUM										
KÜKÜRT										
KALSİYUM										
MAGNEZYUM										
DEMİR										
MANGAN										
BOR										
BAKIR										
ÇİNKO										
MOLİBDEN										

Bitki besin maddelerinin çözünürlüğü ve bitki tarafından alınabilirliği toprak pH değerine göre değişkenlik gösterir. Bazı bitki besin maddeleri yüksek pH değerlerinde suda çözünmezken bazıları ise düşük pH değerlerinde toprakta tutulamaz ve kökler tarafından alınamaz. Diğer bir ifadeyle, pH seviyesinin yükselmesi veya düşmesine bağlı olarak, besin maddelerinin toprakta serbest kalma kabiliyetleri değişir. Her bir bitkinin optimum gelişimi için gerekli pH değeri farklıdır. Ancak bitki besin maddelerinin çoğunluğunun azami alınabilirliği 5.5 ile 7.0 arasındaki pH değerlerinde gerçekleşir. Çok zayıf asit, nötr ve çok zayıf alkaliliği ifade eden bu pH derecelerinde çoğu besin maddesinin alınabilirliği yüksektir. Kuvvetli asit ve kuvvetli alkali şartlar ise kimi besinlerin alınabilirliğini azaltır. Özellikle yüksek pH değerlerinde (>7.0) demir, çinko gibi iz elementlerin alınabilirliği azalır, bitkilerde yetersizlik arazları ortaya çıkar, hassas bitkilerde ölüme kadar gidebilir.

Yüksek Toprak pH'sı nedenleri

1-Toprağı oluşturan ana malzeme

Toprak üzerinde olduğu ana kaya malzemenin karakterini gösterir. Eğer aşınmaya uğrayan kaya ve taşların yapısında kireç miktarı yüksekse, oluşan toprağın kireç miktarı yüksek olur. Kireç toprak pH'sını yükseltir.

2-İklim etkisi

Yüksek yağış alan bölgelerin topraklarının kireçli maddelerin derinlere veya bölgenin dışına doğru yıkanması sonucu pH'sı düşüktür. Tersine yağış miktarı düşük veya bölge dışına yıkanmanın olmadığı bölgelerde pH yüksek olur. Yağışların az olması sebebiyle toprakta çözünemez tuzların birikimi toprak pH'sını yükseltir.

3-Yer altı suyu seviyesi

Yağışlar üst toprak katlarındaki pH yükseltici kireçli maddeleri alt tabakalara indirir. Yer altı suyunda biriken pH yükseltici maddeler, yağışlar veya sulamadan sonra, drenajı bozuk yer ve dönemlerde üst toprak katmanlarına çıkar. Kalsiyum, magnezyum, sodyum gibi elementler yer altı suyundan toprağa geçerek Toprak pH'sını yükseltir.

4-Yanlış gübre uygulaması

Toprağa gübre uygulanırken eksik bitki besin elementi yanında, dolgu maddesi veya gübre bileşeni ile diğer maddeler de verilir. Örneğin azot kaynağı olarak Kalsiyum Nitrat gübresi pH'sı yüksek topraklarda ilave olarak kalsiyumu artıracığından yüksek pH problemi oluşturur. pH'sı düşük topraklarda azot kaynağı olarak amonyum sülfat gübresi kullanımı ise toprak pH'sını daha da düşürür, pH toksisitesi sorunu ortaya çıkar.

Toprak pH'ının Düşürülmesi

İçerisinde dengeli bir şekilde kum, silt, kil ile %5 civarında organik madde bulunan, pH'sı 6-7 arasında olan topraklar, bitkide kök gelişmesi için en uygun ortam oluşturur ve aynı zamanda besin elementlerinin çoğunun bitki tarafından iyi şekilde alınmasını sağlar. Toprakta görülen pH aralığı en düşük seviye olan 4,5 ile görülebilecek en yüksek seviye olan 8,2 arasında değişir. Türkiye topraklarının pH bakımından genel karakteri alkali özellik göstermesidir. Sadece yıkanmanın fazla olduğu

Karadeniz bölgesi topraklarında düşük pH değerleri görülmektedir. Karadeniz iklimine yakın yağış rejimine sahip Sakarya toprakları normal pH değerleri gösterirken, bölgemizin en önemli tarım bölgelerinden Akova topraklarında en yüksek toprak pH seviyesi olan 8,2 gözlenmektedir.

Bu durumun başlıca sebebi, drenajın yetersiz olması sonucu yeraltı su seviyesinin yükselerek üst toprak katmanlarına pH artırıcı maddelerin taşınması ile açıklanabilmektedir. Akova civarındaki yamaç toprakların pH değeri 7.0'nin altında iken, ova topraklarında pH 8.0'in üzerine çıkmaktadır. Nitekim pH'ın yüksek seviyede olması özellikle iz elementlerinin alınmada ciddi şekilde sıkıntı meydana getirmektedir. Hassas bitkilerde demir, çinko gibi iz elementlerin yetersizliği bitkilerde fizyolojik bozukluklara hatta ölümlere neden olmaktadır.

pH yüksek ise nasıl düşürülür?

Problemin kaynağı bilindikten sonra çözümü kolaylaşmaktadır. Genellikle, toprağın pH'ının düşürülmesi, artırılmasından daha zor bir iştir. Akova gibi yüksek pH sorununun yer altı su seviyesinin yüksekliğinden kaynaklanan bölgelerde topraktaki fazla suyun drenaj sistemi kurularak uzaklaştırılması, ilk akla gelen yöntemdir. Fakat bu yöntem lokal olarak değil, bütün alanı kapsayacak şekilde uygulanırsa çözüm oluşturabilecektir.

Toprağa kimyasal madde uygulaması da sıklıkla kullanılan yöntemlerdendir. Kimyasal madde kullanımı kalıcı bir çözüm oluşturmaz, kısa süreli ve lokal çözüm oluşturmaktadır. Fosforik asit, sülfürik asit, elementel kükürt alternatif maddelerdir, fakat kükürt uygulaması en yaygın kullanılan metoddur.

Yapılabilir yöntemlerden bir diğeri toprak organik madde seviyesinin yüksek tutulmasıdır. Tarım ve hayvancılığın yaygın olarak yapıldığı bölgemizde tarımsal atık ürünlerinden yapılan kompostlar ve hayvan gübreleri ile yine bölgemizde bulunan arıtma tesislerinden çıkan arıtma çamurları organik gübre kaynağı olarak toprağa uygulanabilecek maddelerdir. Organik maddenin ayrışmasıyla ortaya çıkan organik asitler ve karbondioksitin suyla birleşerek oluşturduğu karbonik asit ayrışma bölgesinde toprak pH'sını düşürür. Böylece topraktaki organik madde yüzdesi belli seviyede tutulduğu takdirde pH, orta ve uzun vadede düşecektir. Bunun yanında yine ayrışma ile ortaya çıkan iz elementler, bitkiler tarafından alınıp, yetersizlik belirtileri ortadan kaldıracaktır.

pH'sı yüksek topraklarda, pH düşürücü diğer bir yöntem asit karakterli gübre kullanımıdır. Amonyum sülfat bilinen en etkili toprak asitleştirici gübredir. Fakat bu yöntemin etkisi sınırlı ve kısa sürelidir.

Sayılan alternatif yöntemlerin başarılı ve kalıcı olabilmesi için yer altı su seviyesinin takip edilmesi, yükselmeyi engelleyici tedbirlerin alınması, yağış sularına karşı drenaj yöntemlerinin geliştirilmesi, sulamaların yer altı su seviyesini yükseltmeyecek şekilde planlanması mutlak gerekli işlemlerdir. Bitkilerde iz element yetersizliğinden ortaya çıkan problemleri gidermek için toprağa kükürt ve organik madde ilavesi en yapılabilir yöntemler olarak ön plana çıkmaktadır.

SAKARYA TİCARET BORSASI'NDAN TARIM VE HAYVANCILIK AKADEMİSİ PROJESİ

STB uluslararası hibe programlarına yazdığı projelerine bir yenisini daha ekledi. AB—Türkiye Odalar Forumu (ETCF-II) programı kapsamında Sakarya Ticaret Borsası tarım ve Hayvancılık Akademisi projesini Merkezi Finans ve İhale Birimine 20 Mart 2012 tarihinde teslim etti. Borsamızın, Romanya'dan Sibiu Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası ve İzmir Ticaret Borsasını ortak aldığı projemizin başarılı olması halinde Tarım ve Hayvancılık Akademisi kurulacak. 75 kişilik tarım, 75 kişilik hayvancılık grupları 2 aylık periyodlar halinde eğitime tabi tutulacak ve

eğitimler sonucunda başarılı olan kursiyerlere Milli Eğitim Bakanlığı onaylı sertifika almaya hak kazanacak.

2012 yılı içerisinde sonuçların açıklanmasını beklediğimiz projemiz ile birlikte ilimiz tarım ve hayvancılık sektörüne çok önemli bir katkıyı da sağlamış olacağız. EUROHAMBERS (Avrupa Odalar ve Borsalar Birliği) ile TOBB Arasında yapılan çalışmanın bir sonucu olan bu hibe programına başvuran projeler arasından öngörülen 22 projenin uygulanması sağlanacak.

YÖNETİM KURULU BAŞKANI FIKRI KOÇ TV NET'TE NET BAKIŞ PROGRAMININ KONUĞU OLDU.

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Fikri KOÇ TVNET'te Ekonomi yazarı Fikri Türkel tarafından hazırlanan "Net Bakış" adlı programa konuk oldu. Usta gazeteci tarafından sunulan programda ülkemizdeki tarım ve hayvancılık sektöründe yaşanan son gelişmeleri, bu gelişmelerin mevcut piyasalara etkileri değerlendirildi. Yönetim Kurulu Başkanımız programda ayrıca ticaret

borsalarının misyon ve vizyonlarına aynı zamanda ticaret borsalarının ülke ekonomisi açısından önemine değindi. Fikri KOÇ Sakarya'nın verimli topraklara sahip, ürün çeşitliliği fazla, stratejik konumu gereği önemli bir il olduğunu ve mevcut kaynakların rasyonel şekilde kullanılması gerektiğini belirterek tarım ve hayvancılıktaki mevcut sorunları değerlendirdi.

MFİB UZMANLARI BORSAMIZA İZLEME ZİYARETİNDE BULUNDULAR.

Borsamız tarafından yürütülen AB Hibe destekli " Hayvancılıkta Gerçek Fiyat" projelerimizin çalışmalarını yerinde izlemek amacıyla Merkezi Finans ve İhale Birimi'nden Hibe Yöneticisi Dr. İlky Kılıç ve İzzet GEREN 28 Mart 2012 tarihinde Borsamızı ziyarete geldiler. STB Yönetim Kurulu Başkanı Fikri KOÇ izleme ziyareti ile ilgili yaptığı açıklamada " Projemiz 22 Nisan 2011 tarihinde hibe desteği almaya hak kazandı. Bununla birlikte zor bir süreçte bizi bekliyordu. Proje işleriyle ilgili olanlar yakından bileceklerdir ki projenin uygulanması,

yazılmasından çok daha zor fakat biz Sakarya Ticaret Borsası olarak bu konuda son derece tecrübeliyiz ve ilimizde de önde gelen kuruluşlardan bir tanesiyiz. Merkezi Finans ve İhale Birimi'nden gelen yetkililer yapmış olduğumuz uygulamaları son derece doğru ve yerinde buldular. Bu da bizim kendimize olan güvenimizi ve proje yazma azmimizi artırıyor. Amacımız Önümüzdeki yıllarda da kazanacağımız hibelerle ilimiz tarım ve hayvancılık sektörüne hizmet etmektir.

SAKARYA TİCARET BORSASI "YAŞAYAN EKONOMİ" PROGRAMINDA

Yönetim Kurulu Başkanımız Fikri Koç, Başkan Vekilimiz Adem Sarı ve Genel Sekreter Yiğit Ateş, Ülke TV ile birlikte Kanal 7 Televizyonunda da yayınlanan " Yaşayan Ekonomi" programına konuk oldular. Son dönemde yapılan proje çalışmaları ile birlikte Laboratuvar ve Canlı Hayvan Borsası yatırımları ile ülkemizin gündeminde olmayı başaran kurumumuzun tanıtımının da yapıldığı programda Fikri Koç, Borsamızın genel bir tanımını

yaparken tarım ve hayvancılık sektörünün Sakarya İli açısından öneminden bahsetti. Başkan Vekilimiz Adem Sarı ise fındık sektörünün son dönemdeki fiyat politikası, rekoltesi ve gelecek yıldan beklentileri ele aldı. Genel Sekreter Yiğit Ateş ise kurumumuzun ulusal ve uluslararası hibe programlarına yazdığı projelerden ve hedeflerinden bahsetti.

YENİ TEŞVİK SİSTEMİ TOBB'DA ODA VE BORSA BAŞKANLARINA ANLATILDI.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Toplantı Salonunda gerçekleştirilen Yeni Teşvik Sistemi Toplantısına Meclis Başkanı Ahmet Güz, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Adem Sarı, Yönetim Kurulu Üyesi Faruk Yenipazar katıldı.

Yeni Teşvik Sistemi TOBB'da düzenlenen toplantıda oda ve borsa başkanlarına anlatıldı.

Toplantıda Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin 2011 yılını yüzde 8,5'lük rekor bir büyüme ile Çin ve Arjantin'den sonra dünyada en hızlı büyüyen üçüncü ülke olarak kapattığını ifade etti.

Türkiye'nin sağladığı büyümeyi; batısındaki ekonomik kriz ile öbür tarafındaki siyasi krize rağmen sağladığına dikkat çeken Hisarcıklıoğlu, "Türkiye, bu ateş çemberinin tam ortasında yoluna devam ediyor. Türk özel sektörü üretiyor, istihdam sağlıyor, büyüyor, büyütüyor. Ben buradan tüm özel sektörümüze, sanayicilerimize, şirketlerimize teşekkür ediyorum. Büyük emek ve alın teri harcayan çalışanlarımıza, işçilerimize huzurlarınızda şükranlarımı sunuyorum. İnanın her birine tek tek madalya taksak yeridir." şeklinde konuştu

STB "TÜRKİYE VE AVRUPA BİRLİĞİ FOTOĞRAFLARLA DİYALOG" SERGİSİNE KATILDI

Sakarya Ticaret Borsası'nın yapmış olduğu "Hayvancılıkta Gerçek Fiyat Projesi" ile ilgili olarak Borsamıza bağlı Canlı Hayvan Pazarı ve Park Yeri'nde AB Bakanlığı'na bağlı fotoğrafçılar tarafından çekilen resimler İstanbul Atatürk Havalimanı Dış Hatlar terminalinde sergilendi. Sergiye Borsamızı temsilen Proje Koordinatörü Emine Eryüzlü ve Muhasebe Şefi Şaduman Tokcanlı katıldı.

AB Bakanımız Sayın Egemen Bağış'ın açılışını

gerçekleştirdiği sergide projemize ait resimler Bakanımız ve ziyaretçiler tarafından büyük ilgi gördü.

Borsamız temsilcileri ile gerçekleştirdiği sohbette AB Bakanı Egemen Bağış Haziran ayında Canlı Hayvan İhale Salonu'nun açılışına katılacaklarını belirterek Sakarya Ticaret Borsası tarafından ilde katma değer yaratacak olan bu çalışmadan dolayı emeği geçen herkese çalışmalarından dolayı teşekkür etti.

YENİ HAL İSTİŞARE TOPLANTISI BORSAMIZDA DÜZENLENDİ.

Sakarya Sebze Meyve Komisyoncuları Derneği Sakarya Ticaret Borsası'nda basın toplantısı düzenledi. Toplantıya Dernek Başkanı İdris Toska, Yönetim Kurulu Üyeleri Yusuf Deniz, İsa Sümer, Süleyman Aslantürk ile Patates Hali Esnafı Temsilcisi ve Borsamız Meclis Üyesi Nihat Özdemir ve basın mensupları katıldı. Toplantıda İdris Toska seslerini tüm kamuoyuna duyurmak için bir araya geldiklerini belirterek, Sakarya için yeni bir hal yapılmasının şart olduğunu yeni yapılanma ile hal esnafı ile birlikte patates hali esnafının zor durumdan böylece kurtulacağını belirterek Büyükşehir Belediyesine çağrı yaptı.

Dernek Başkanı İdris Toska Yeni Hal Yasası ile bir çok düzenlemenin yapılacağını belirterek bu düzenlemelerin birçok sorunu da yanında getireceğini belirtti. Toska, Patates Hali esnafımız 49 yıldır burada ticaret yapıyorlar. Orada hal yasağının gerekleri bulunmadığı içinde zor duruma düşüyorlar, bilindiği gibi Ereğli'deki Sebze ve Meyve Halinin durumu da ortada. Büyükşehir belediyesi acilen yeni bir hal sitesi kurmalıdır dedi.

İdris Toska, Yeni Hal kanunu ile ürünlerin markalanması, barkodlanması, soğuk hava depoları, sosyal alanlar ve hijyenik ortam mutlaka gerekli ayrıca mevcut hal iyice şehrin ortasında kaldı. Trafik açısından zorluklar yaşıyor, Sivil toplum örgütleri ile yeni bir hal gerekliliği noktasında görüşlerini aldık. Sivil toplum örgütlerinin bize verdikleri destek sesimizi duyurmamızda bize güç vermiştir. Sonuç olarak bu çalışmamızda göstermiştir ki Sakarya 'ya yeni bir hal gereklidir ve büyükşehir belediyesi mutlaka yeni hal yapmak için harekete geçmelidir dedi. Ayrıca mevcut hal

arazisinin çok kıymetlendiğini ve belediyenin bunu iyi bir şekilde değerlendirebileceğini de sözlerine ekleyen Toska yapılacak yeni hal tesisi ile hem patates hali esnafı hem de sebze hali esnafının mağduriyeti önlenecektir dedi.

Toplantıda Patates Hali Esnafı adına söz alan Nihat Özdemir yeni hal yasasıyla birlikte yeni bir yapıya ihtiyaç duyulduğunu belirterek patates hali esnafına üvey evlat muamelesi yapılmadan şehir dışında günün şartlarına ve yasal mevzuatı uygun olarak yapılacak olan halden patates hali esnafına da yer verilmesi hususunun biran önce yaşama geçmesi gerekmektedir dedi. Yıllardır Patates hali içinde ticaret yapmaya çalışan esnaf şartlarda zor durumdadır. Bu konuda Büyükşehir Belediye Başkanımızdan bizlere sahip çıkmasını arzu ediyoruz.

Yeni modern bölge hali içinde patates hali esnafının da aynı çatı altında toplanması esnafın ve bu gün burada bulunan tüm oda başkanlarımızın ortak arzudur dedi.

ATB ÖZEL GIDA KONTROL LABORATUVARI EĞİTİM VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ VERİYOR!!!

2006 yılında aflatoksin analizi gerçekleştirmek amacı ile kurulmuş olan laboratuvarımız geçen süre içerisinde kendini teknik ve kalite yönetimi açısından sürekli geliştirerek yeni kurulacak laboratuvarlar için örnek bir laboratuvar olmuştur. 2008 yılında Kimya ve Mikrobiyoloji Laboratuvarını da açarak analiz çeşitliliğini artırmıştır. Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından 2007 Yılında Fındık, Mısır ve Yerfıstığında Aflatoksin Analizi, 2009 yılında Mikrobiyolojik Analiz Parametrelerinden "Tüm Gıdalarda Toplam Aerobik Mezofilik Bakteri Sayımı", "Tüm Gıdalarda Toplam Maya-Küf Sayımı" ve "Tüm Gıdalarda Salmonella spp Aranması" Analizlerinde, 7 Haziran 2011 tarihinde ise "Tüm Gıda Ürünlerinde Staphylococcus aureus Sayımı" ve "Tüm Gıda Ürünlerinde Escherichia coli sayımı" analizlerinde Akredite bir laboratuvar olarak faaliyet göstermektedir.

Laboratuvarımız geçen altı yıllık süre içerisinde kazanmış olduğu bilgi ve deneyimlerini diğer laboratuvarlarla da paylaşmak amacı ile eğitim ve

danışmanlık hizmetleri vermeye başlamıştır. Bu anlamda Laboratuvarımız Siirt Ticaret ve Sanayi Odası tarafından kurulacak olan Gıda Kontrol Laboratuvarı'na kuruluş ve Faaliyet İzni işlemleri aşamasında danışmanlık hizmeti vermektedir. Böylece mevcut bilgilerini paylaşacak ve farklı deneyimler kazanmış olacaktır. Bu çalışma laboratuvarımızın tanınırlığı açısından da son derece önemli bir başlangıç olmuştur. Önümüzdeki süreçte de eğitim ve danışmanlık hizmetleri devam edecektir.

GIDA SEKTÖRÜNE NİTELİKLİ TEKNİK ELEMAN YETİŞTİREN KURUM; ŞENPİLİÇ TEKNİK VE ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİ

İlimizde Gıda Sektörüne kalifiye eleman yetiştirme konusunda bir ilk olan Şen Piliç Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Müdürü Seyfi Yücel ile üyelerimizin bilgi sahibi olmaları amacıyla söyleşi yaptık .

Sayın Seyfi Yücel Şen Piliç Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi ne zaman faaliyete geçti bilgi verebilir misiniz?

İlimizde faaliyet gösteren Şenpiliç AŞ 30. yılı etkinlikleri kapsamında Erenler ilçesinde, eski TZDK tesislerinin bulunduğu arsa üzerinde okulumuzu yaptırarak Eğitime Yüzde Yüz Destek Kapsamında, Milli Eğitim Bakanlığı'na devretmiştir. Okulumuz 23 Eylül 2009 tarihinde, 243 öğrenci ile eğitim öğretime başlamıştır. 24 Ocak 2010 tarihinde de Sayın Başbakanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleriyle resmi açılış yapılmıştır.

Seyfi Bey okulunuzun son derece modern donanımına sahip olduğunu biliyoruz. Okulunuzun fiziki alt yapısı konusunda üyelerimize bilgi verebilir misiniz?

Okulumuz 23 dönüm açık alan ve 10 bin 200 m2 kapalı alan üzere; 16 derslik, 3 laboratuvar, ikişer katlı 2 atölye ve 700 m2 kapalı spor salonundan oluşmaktadır. Fiziki altyapı, ulaşım ve çevre şartları itibarıyla okulumuz emsallerine göre oldukça avantajlı durumdadır.

Eğitim verdiğiniz alan ve dallar hakkında bilgi verebilir misiniz?

Öncelikle belirtmek isterim ki okulumuz mesleki teknik eğitim alanında faaliyet göstermektedir. İlimizde pek çok melek lisesi bulunmakla birlikte eğitim verdikleri alan ve dallar bir birine yakındır. Ancak okulumuz diğer meslek

liselerinden farklı olarak gıda sektörüne yönelik alan ve dallarda eğitim vermektedir. Bu durum Şenpiliç AŞ ile MEB arasında yapılan protokolde özellikle belirtilip imza altına alınmıştır.

Okulumuzda gıda sektörüne yönelik olarak:

- * Gıda Teknolojisi Alanı ve bu alana bağlı olarak, Gıda Kontrol Dalı ile Süt İşleme Dalı,
- * Laboratuvar Hizmetleri Alanı, Tarım Laboratuvarı Dalı,
- * Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme Alanı'na bağlı olarak ta yine gıdaların soğutulması, saklanmasına yönelik, İklimlendirme Sistemi Dalı ile Soğutma Sistemleri Dallarında eğitim vermekteyiz.

Sayın Yücel okulunuza öğrenci kabulü nasıl yapılıyor bilgi verebilir misiniz?

Okulumuz yapım protokolü gereğince merkezi sitemle öğrenci almaktadır. Yani öğrenciler ilköğretim sekizinci sınıfta merkezi olarak yapılan SBS'na (Seviye Belirleme Sınavı) girmek suretiyle aldıkları puana ve tercihlerine göre okulumuza kayıt hakkı kazanıyorlar. Eğitim programları farklı olmak üzere okulumuzda Anadolu Teknik Lise ve Anadolu Meslek Lisesi bulunmaktadır. Bu okul programlarımızda fen ve İngilizce ağırlıklı eğitim yapılmaktadır.

Okulunuzun öğretmen ve öğrenci sayıları ne durumdadır?

Halen okulumuzda 9,10,11. sınıflar seviyesinde 373 ve yaygın eğitim kapsamında 49 öğrenci eğitim öğretim görmektedir. Öğrencilerimizi yarıya yakını kız öğrencilerden oluşmaktadır. Alanlarımız daha çok kız öğrencilerimize cazip geldiği içinde yakın bir zamanda kız öğrenci sayımızı erkek öğrencileri geçeceğini düşünüyoruz. İlk mezunlarımızı Haziran 2013 de vereceğiz. Böylece Sakarya'da denilebilir ki gıda sektörüne yönelik il nitelikli yetişmiş teknik elemanlar arz edilmiş olacak.

Okulumuzun yeni açılmış olmasına rağmen özellikle genel kültür derslerinde öğretmenlerimiz tamamlanmış olup, meslek derslerinde kadrolu öğretmen atamalarının önümüzdeki yaz döneminde tamamlanacağını düşünüyoruz. Bu süre içinde mesleklerinde başarılı olan sözleşmeli öğretmenlerimizle faaliyetlerimizi yürütüyoruz. Öğretmen kadromuz yanında okulumuzu idari kadrosu da tamamlanmıştır. Dört müdür yardımcısı, bir müdür başyardımcısı ve bir müdür bulunmaktadır.

Öğrencileriniz staj ve işletmelerde beceri eğitimi yapacaklar mı?

Öğrencilerimizin teorik eğitimleri yanında uygulama eğitimlerine de çok önem veriyoruz. Okulumuzda imkânlarımız ölçüsünde teorik eğitimlerini alanlarında başarılı öğretmenler tarafından veriyoruz. Mesleki ve teknik eğitimde teorinin yanında uygulamalı eğitimde paralel gitmelidir. Okulumuzda Anadolu Teknik Lise'de eğitim gören öğrenciler diploma alabilmeleri için yaz tatili döneminde, alanlarıyla ilgili işletmelerde üç yüz saat staj görmeleri zorunludur. Anadolu Meslek Lisesi'nde okuyan öğrencilerimiz de on ikinci sınıfta işletmelerde beceri eğitimi görecektir. Şöyle ki; Anadolu Meslek Lisesi öğrencileri son sınıfta kendi alanlarında haftada iki gün okulda teorik eğitim görecektir, geriye kalan üç gün de işletmelerde uygulamalı beceri eğitimi görecektir.

Haftada üç gün eğitim gördükleri işletmelerde iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili sigortaları yapılacak ve sigorta primleri okul tarafından ödenecektir. Ayrıca 3030 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu gereğince de işletmeler öğrencilerimize en az asgari ücretin % 30'u kadar ücret ödeyeceklerdir.

İşletmelerde beceri eğitimine Eylül 2012 den itibaren başlıyoruz. Okulumuzda bulunan alanlara yönelik faaliyette bulunan işletmelerimiz bizden öğrenci taleplerini Mayıs, Haziran 2012 aylarından itibaren yapabilirler.

Seyfi Bey örgün eğitimin yanında yaygın eğitim alanında da faaliyetleriniz var mıdır?

Mesleki teknik eğitimin iki ana işlevi örgün ve yaygın eğitimidir. Örgün eğitimi okulumuzda öğrencilerimizle yapıyoruz. Yaygın eğitim alanında da çalışmalarımızı başlattık. Okulumuzu tam gün, tam yıl kapsamına alarak eğitim verdiğimiz alanlarımıza yönelik her türlü yaygın eğitim, kurs, sertifika programları yapabiliriz.

İlk çalışmamızı da okulumuzu yapan Şenpiliç AŞ ile başlattık. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı işbirliği ile yürütülen UMEM Projesi kapsamında kurslar düzenlemeye başladık. Bu projede vasıfsız kişilere işletmelerin ihtiyacı olan kurslar düzenleyerek beceri kazandırılması hedeflenmektedir. Kursta katılan kişilere sigorta, harçlık desteği sağlandığı gibi işletme devlet tarafından önemli teşvikler sağlanmaktadır.

UMEM Projesi dışında özellikle tehlikeli işler kapsamında bulunan işletmelerde çalışanlar 40/32 saat kurstan geçirilerek sertifikalı hale getirilmesi zorunluluğu bulunmaktadır. Bu kursu da yapabildiğim gibi

işletmelerimizin ihtiyacı olan her türlü kursu da yapabilecek yeterliliğe sahibiz. Bu konuda işletmelerimizden talep bekliyoruz.

Sayın Yücel öğrencilerinizi sosyal gelişmelerine katkıda bulunmak için ne tür faaliyetler yapıyorsunuz?

Sosyal faaliyetler eğitimde olmazsa olmaz konu başlıklardan birisidir. Okullarında temel görevleri arasındadır. Okulumuzda modern bir spor salonu bulunması bizim için büyük bir imkân. Öğrencilerimizin çeşitli kulüp faaliyetleri, belirli gün ve haftalar kutlamaları ve hayat dersleri adı altında alanlarında zirveye çıkmış şahsiyetleri okulumuza davet etmek suretiyle öğrencilerimizi bu alanda geliştirmeye gayret ediyoruz. Diğer önemsedığımız konu da öğrencilerimizi alanlarıyla ilgili işletmelere götürüp, gezdirerek onları gelecek günlere hazırlamaya gayret ediyoruz.

Geleceğe dönük planlarınız nelerdir?

Sakarya ekonomik anlamda Türkiye'nin ve dünyanın parlayan yıldızı durumundadır. Sakarya'nın ekonomik gelişmişliği içinde gıda sektörü ve türevlerinin önemli bir yeri olduğunu biliyoruz. Bu önemden yola çıkarak hedefimiz gıda sektörüne nitelikli teknik eleman kazandırmaktır. Kısa zamanda anlayış ve altyapı olarak önemli mesafe kaydettik. Önümüzdeki beş yıl içinde bölgemizde, gıda sektörü alanında prestijli bir okul haline gelmektir.

İlk mezunlarımızı verdikten sonra ekibimizle ve sektör temsilcileriyle durum değerlendirmesi yapıp bir alan daha açarak okulumuzda atıl kapasite bırakmak istemiyoruz.

Son söz olarak ne söylemek istersiniz?

Okulumuza yapıp devlete bağışlayan ve her fırsatta bizden desteğini esirgemeyen Şenpiliç AŞ ailesine ve kurucu yönetim kurulu başkanı Sayın Haşim Gürdamar beyefendiye şükranlarımı iletme istiyorum. Bunun yanında okulumuz bir devlet okuludur. Kurulma ve gelişme aşamasındayız. Şenpiliç AŞ'nin yanında alanlarımızda faaliyet gösteren sanayi kuruluşlarından da destek bekliyoruz, işbirliğimizin artmasını diliyoruz. Ayrıca Sakarya Ticaret Borsası'na da dergileri aracılığı ile kurumumuzu tanıtmaya fırsatı verdikleri için teşekkürlerimi iletme istiyorum.

Sayın Yücel; Yoğun çalışmalarınız arasında bizlere vaktinizi ayırdığınız için size ve böyle bir okulu ilimize kazandırdığı için Sayın Haşim Gürdamar'a çok teşekkür ederiz.

SAKARYA'DA KÜÇÜK BAŞ HAYVANCILIĞININ GEÇMİŞİ VE GELECEĞİ

Sakarya
Koyun Keçi Birliği
Yönetim Kurulu Başkanı
Saffet SAVAS

Sakarya'mızda küçük baş hayvancılıkta geçmişe baktığımız zaman yerli ırklar dediğimiz karedeniz iklim kuşağında yetişen karayaka koyunu ve Marmara kıvrıçığı ırkları bulunmakta idi.

Daha sonraları bölgemizdeki yetiştiriciler fazla verim amaçlı düşünceleri doğrultusunda Trakya kıvrıçığı ve Yalova kıvrıçığı ırklardan damızlık koç veya suni olarak melezleme yoluyla yerli ırklar yerini bu ırklara bırakırken azda olsa süt ırkı ve de ikiz yavru özelliğine sahip İzmir bölgesinden sakız ırkı koyunların melezlemesinde bulunmakta iken son yıllarda yetiştiricilerimizin daha fazla kazanç düşüncelerinin neticesi yine ırklarda değişim olmuş, daha çok etçil ırk olan merinos ırkı ve alman süt ırkı firiz ile Marmara kıvrıçığının Balıkesir Gönen'deki Tehirova devlet üretme çiftliğinde melezlemesi yapılan ve adını da bu çiftlikten alan Tahir ova ırkı Bölgemize girerek çok ırk çaprazlamasına sahip homojen bir ırk toplumu oluşmuştur.

Aslında bu çok ırklı karışım dünya standartlarına yaklaşmıştır. İsmi vermeyeceğim bir vatandaş Avrupa'dan çok çabuk gelişen ve en fazla kiloya ulaşan bir ırk getirmiş. Ben kendisiyle konuştum 100 günlük bir kuzu 40 – 45 kilo canlı ağırlığa ulaştıklarını ifade etti.

Sakarya'mızda sürüsüne ve kuzusuna iyi bakan bir

yetiştirici aynı kiloda kuzu yetiştirmektedir.

Dünyada bütün verimli ırklar birbiriyle melezleme yoluyla ve bu melezlemelerin birbiriyle tekrar çaprazlama ile geliştirilmiştir.

Bu durum sistemli ol masada Sakarya'mızda kendiliğinden oluşmuştur.

Koyunda hal böyle iken Keçi ırkı fazla bir değişim göstermemekle beraber İlk önceleri yine yurdumuzda yetişen ve adını egede maltız adasından alan maltız süt ırkı melezlemesi oluşmuş son yıllarda İsveç ırkı olan saanen ırkı görülmeye başlamıştır.

Türkiye'mizde Avrupa birliğine uyum yasaları çerçevesinde 2000 li yıllarda kurulan üretici ve yetiştirici birlikleri kurulmaya başlamış ancak ilimizde küçükbaş hayvan varlığının azlığı Birlik kurulmasını geciktirmiş 2009 yılının son aylarında Tarım il müdürlüğümüzün teşvikiyle kurucu yönetim oluşmuş ve ilk kongresini 9 ocak 2010 yılında gerçekleştirerek şimdiki yönetim seçilerek 19 ocakta mevcut yerinde çalışmalarına başlamıştır.

İlk yıl olan 2010 da geceli gündüzlü köylere ve yetiştiricilere tek tek giderek kasım ayı başına kadar 36 Bin koyun küpe takılarak kimliklendirilmiş ve kayıt altına alınmıştır.

Ancak yetiştiricilerimizin aymazlığı ve de tarım ilçe teşkilatlanmasının ilk yıl olması sebebiyle bazı aksaklıkların neticesi 22 bin anaç koyun devlet desteklemesinden faydalanabilmiştir.

2011 yılındada bizzat ilçelerimizde kaymakamlıklarımız ve tarım ilçe müdürlüklerimiz ile beraber yaptığımız toplantılarda koyun ve keçi hastalıkları ile mücadelede aşuların önemi, hayvan bakım teknikleri, birliklerin önemi hayvan kimliklendirme lerin kayıt altına alınması ve hayvan hastalıklarındaki zorunluluğu anlatılarak 2010 yılına göre 2011 de büyük artış olmuş ve kayıt altına alınan anaç hayvan varlığı 54 bine ulaşmıştır.

Yine 2011 yılında il müdürlüğümüz ile yaptığımız toplantılarda ırk islahı yapılması kararlaştırılmış Tarım Bakanlığı araştırma Geliştirme Genel Müdürlüğü (TAGEM) ile temas geçilerek Sakarya'mızın her yanında sürülerin ve tek olarak 50 kadar fotoğrafları götürülerek ırkların kıvrıçık ırkına en yakın emareler gösterdiği ve piyasa değeri yüksek olduğu iklim şartlarına da uygun olması nedeniyle kıvrıçık koyun islahına karar verilmiş olup bu yıl islah çalışmaları başlayarak islahın önemi islah, islah çalışması şartlarını anlatılarak proje çalışmaları yapılacaktır.

İslah çalışmasına katılan yetiştiriciler anaç koyun başına 40 tl, yavrusuna 30 tl, çift yavru varsa onada 30 tl devlet desteği alacak ve bu çalışma 5 yıl devam edecektir.

İslah çalışmaları hayvancılık bölümü bulunan üniversitelerimiz ile yapıldığından sıkıntı söz konusudur. Sakarya üniversitemiz ile görüşerek hayvancılık bölümü veya islah çalışması birimi oluşması talebimiz kabul görmesi halinde Büyükbaş ve de Küçükbaş hayvancılığımızın gelişmesine çok büyük katkı sağlayacaktır.

Küçükbaş hayvan yetiştiricisinin birey olarak çözemediği 4 ana sorunu vardır.

- 1 Fiyat istikrarı
- 2 Bakıcı (çoban)
- 3 Mera
- 4 Hayvan hastalıkları

1.Kuzu kesimi fiyatları sürekli değiştiği için yetiştirici yatırım yapmamakta veya fiyat çok fazla düştüğünde hayvanlarını satmaktadır. Bu sebeptendir ki yurdumuzdaki koyun varlığı 80 milyondan 20 milyonlara düşmüştür. 2.Sizin küçükbaş hayvan bakma imkanlarınız çok çok mükemmel olabilir, ama bil hassa koyunculuk çok kişi ile bakılabilen bir meslektir. Burada devletimizin hükümetlerimizin en azından sanat okullarında hayvan bakıcılığı bölümü açarak bir meslek dalı oluşturulmalıdır.

3.Mevcut meralarımızın 3/1 çeşitli sebeplerle kaybolmuş, meraları koruması gerekenler başta (muhtarlıklar, belediyeler ve de devlet) bir yere bir kuruma ait veya başkaca ne yapılacaksa devlet ilk önce meraları kamu yararı kapsamı kanununa uydurmakta yada mera vasfı kaybolmuştur raporu düzenleyerek meraların kaybolmasına sebep olmaktadır. Sakarya'da okadar çok örneği vardır ki ticaret borsamızın düzenlemiş olduğu hayvan pazarı diğer eski hayvan pazarı bunlar hayvancılıkla ilgili olması nedeni ile makul karşılanabilir ama diğerleri hayvancılıkla ve tarımla ilgisi olmayan okullara ait yerler belediyelerin bazı kimselere ve ya bazı şirketlere peşkeş çektiği yerler bütün bunlar saymakla bitmez. Bütün bunlar yapılırken meraların sahipleri olan birliklere ve ya odalara sorulmaksızın yapılarak köylü kısmı hiçbir zaman insan yerine konulmamıştır. Oysaki sabah kalkan valimizden en ufak memurumuza kadar her yudumlarında köylünün emeği ve hakkı vardır. Köylü ile nasıl helalleşecekler onu kendilerine sorarım.

Bakınız Sakarya'da büyük baş hayvan yetiştirici birliği, küçük baş hayvan yetiştirici birliği, arı yetiştiricileri birliği, hayvan koop. birliği, (HAYKOP) süt birliği en başa konması gereken de Ziraat odası bunların çoğu kirada kendilerine ait yeri olan olsa da kullanımı dar ve yetersizdir. Söz konusu meraların sahibi olanların mali meralar kendilerine sorulmadan ellerinden alınırken kendileri kiradadır.

Köylü ve yetiştiricilere hizmet veren bu birlik veya odaların uygun bir yerde beraber olmalarının üyesi oldukları köylülerin işlerini bir arada görmelerini kolaylaştıracak bir projenin sayın valimiz ve konuyla ilgili diğer yetkililerin çözüm getirmeleri halinde köylü ile helalleşmeleri köylünün yüreğinden olacaktır. 4.Bunların içinde şap, veba, burucella gibi devlet eliyle uygulaması yapılan aşuları yetiştiriciye zamanında yapılamadığı için büyük zarar ve kayıplara neden olmaktadır.

Mevsimplere göre koyunlar genellikle kış aylarında doğum yapıp ilk baharda kuzular kesime hazır olmaktadır. Buda piyasalarda şişme yaparak kesim fiyatlarını yarı yarıya düşmelerine sebebiyet vermesi nedeni ile yetiştiriciyi koyun bakmaktan uzaklaştırmaktadır.

Koyunculuktaki sorunlar sadece fiyat istikrarı ile ilgili sınırlı olmayıp başka sorunları da vardır. Ama olmazsa olmazı fiyat istikrarıdır öteki sorunlar teferruatından ibarettir. Bütün bu sorunları çözmek birliklerimize düşmektedir. Tabidir ki birlikler çözümü Tarım ve gıda bakanlığı ile çalışarak halledecektir. En büyük görev Ankara'daki üst birliğimizdedir.

Koyun bakmak çok büyük fedakarlıklar gerektirmektedir. Koyuncunun bayramı, düğünü, gecesi, gündüğü, kışı, yazı yoktur. Bu iş aşk işidir. Bu aşka sahip değilseniz yapamaz vaz geçersiniz. İşte ben Saffet Savaş bu aşkı hiçbir zaman kaybetmedim ve 65 yılının 60 yılını koyunlara beraber yaşayarak geçirdim. Bir tek hayvanım hasta olsa onun tedavisi belki kendi değerini geçse bile onun tedavisine devam ederim ve de bir hayvanım öldüğü zaman nedenini öğrenmeye çalışma yolundaki mücadelem deneyimler kazandırdı ve bu konuda Türkiye'de yetiştirici gözüyle koyunculuk adında bir kitap hazırlığı içindeyim. Ben ilk okul mezunu bir kimseyim, bazılarında belki de gülünç gelebilir ama ben onları okumuş zavallılar olarak görürüm. Bu kitaptaki amacım koyunculüğün gelişmesi yönünde eksiklikleri göstermek ve çözümündeki görüşlerimi aktarmak olacaktır. Bu kitabımı daha çok konusunun uzmanlarının incelemeleri sorunların çözümündeki bazı eksikliklerinin görüleceğini sağlayacağı inancındayım. Şunuda belirteyim asla bir para veya başkaca çıkar gözetmediğim en büyük dileğimdir.

Şimdi sizlere ilk bölümünü oluşturacak koyunculuktaki fiyat istikrarının nasıl oluşması görüşlerimi aktaracağım. Geçmişimizdeki fiyat politikaları devlet ve hükümetlerin elindeydi dolayısıyla Türkiye'de et bakıl kombinaları kurulmuş 80li yılların önlerinde et ve balık kurumu arap ülkelerine uçaklarla kuzu ihraç etmiş daha sonraki yıllar bu işi Sakarya'da demirci oğlu kardeşler firması üstlenmiş ve 3 yıl devam eden süreçte koyun yetiştiricisi emeğinin karşılığını almıştır. Bu ihracattan devletimizde parada itibarda kazanmıştır. Tekrar o günleri yaşamak koyun keçi, birliklerinin çalışmaları ile sağlanacaktır. Çünkü günümüzdeki ülkemizde serbest piyasa ekonomisi yürürlükte olduğu için birlikler yetiştirici adına piyasada yerini alarak fiyat istikrarı sağlayacaktır.

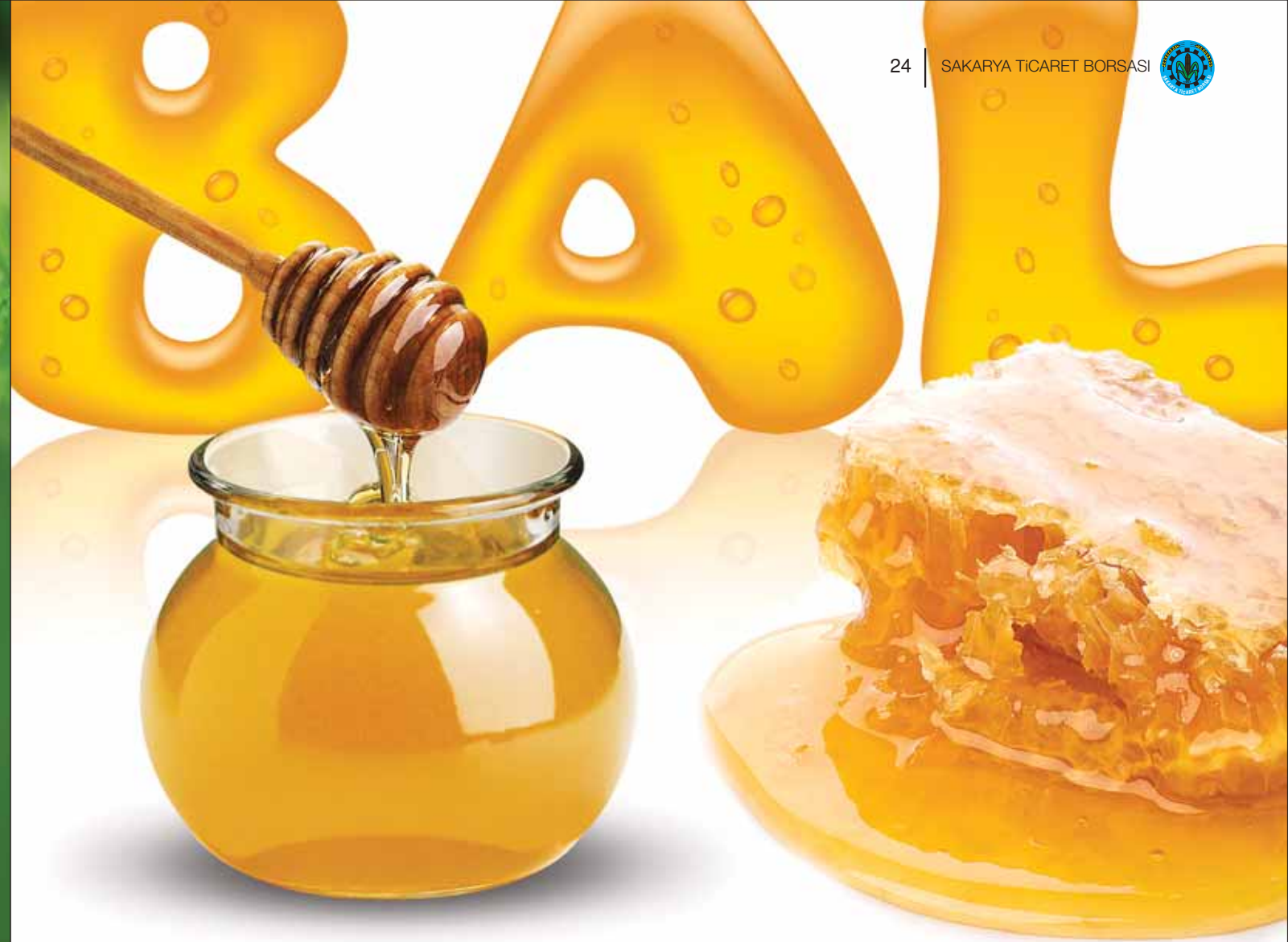
Yurdumuzda koyunların döl zamanlaması bölgelere göre değişim göstermekte olup yılın ilk kuzu kesimi ege bölgesinde başlamaktadır. Daha sonraları güney Marmara ve Trakya bölgemizde devam ederek Anadolu ve diğer bölgelerimizde devam ederek en son doğu bölgemizde yetişmektedir. Burada en büyük çalışma üst birliğimize düşmektedir. Kuzunun yetiştiği bölgedeki arz fazlasını diğer bölgelere kaydırarak fiyat istikrarını sağlayacaktır. Her birlik kendi alanında çalışma yapmalı hayvan sayısı az olan birlikler şirket veya vakıflar kurarak aralarında imkan yaratmalıdır. Geçmişte bu gibi çalışmalara bu işlerden çıkarı olanlar hemen bir kulp takar bunların çalışması komünist sistemi derlerdi. Hiç kimse korkmasın dünyada böyle bir yönetim sistemi kalmadığı gibi yurdumuzda koyun ve keçi varlığının artması yetiştiriciyi hayvan sağlığı uzmanları kasapları ve bol et yeme imkanına kavuştuğunda Türk halkı vergisini aldığı için devlet güçlü olacak, gençlerimiz Türk gibi kuvvetli geleneğini tekrar yaşatacaktır.

Bunları okuyanlar bunlar nasıl olacak derlerse 20 tl ye kesilen kuzu 20 tl ye verilebilecek kesim masrafları ve vergisi sakatat getiri ile karşılanacaktır. 2 kişi bir kuzu veya daha fazla kişi 20 tl ye kuzu eti yemişi olacaktır. Tabidir ki parça kuzu 22 23 tl ye çıkacaktır. Küçük başta keçi hayvanı eti için değil süt için bakıldığı için burada önümüze yine sütte fiyat istikrarı çıkmaktadır. Burada yine görev birliklere düşmekte küçük işletmelerin sütüne kendi bünyesinde süt işletme tesisi kurarak kendi ürettiği mamulleri ile piyasada yerini almalıdır. Buna örnek ilimizde 22 adet küçük ölçekli saanen keçi işletmesi kurulmuş bunların hepsi süt fiyat istikrarsızlığından zarar ederek yok olup gitmiş ancak bir tek Geyve ilçemizdeki mavi çiftlik ayakta kalmış çünkü kendi sütünü kendi mandirasında işleyerek ayakta kalmış ve piyasaya kendisini kabul ettirerek büyümeye devam etmektedir.

Yine süt le ilgili bir örnek İzmir koyun keçi birliği başkanının kendi özel çiftliğindeki süt işleme tesisinde kendi sütünü ve üyesi olan yetiştiricilerin sütlerini değerlendirerek fiyat istikrarını oluşturarak keçi, ve koyunculüğün devamını sağlamıştır.

Bütün bu çalışmalar serbest piyasa ekonomisi içinde yetiştiricilerin ve küçük baş hayvan varlığının artmasını sağlayacaktır. Bunları kitabımda daha geniş ve detaylı bilgiler bulacaksınız.

Sakarya halkına ve Sakarya ilindeki küçük baş hayvan yetiştiricilerine sonsuz sevgilerimle.

BAL NEDİR?

Balın Türk Gıda Kodeksi Bal Tebliği (2005/49) 'ne göre tanımı; Bitki nektarlarının, bitkilerin canlı kısımlarının salgılarının veya bitkilerin canlı kısımları üzerinde yaşayan bitki emici böceklerin salgılarının bal arısı Apis mellifera tarafından toplandıktan sonra kendine özgü maddelerle birleştirilerek değişikliğe uğrattığı, su içeriğini düşürdüğü ve petekte depolayarak olgunlaştırdığı doğal üründür. Bal Kaynağına göre ikiye ayrılmaktadır. Bunlar;

1-Çiçek veya nektar balı: Bitki nektarından elde edilen baldır.

2-Salgı balı: Bitkilerin canlı kısımlarının salgılarından veya bitkilerin canlı kısımları üzerinde yaşayan bitki emici böceklerin -Hemiptera- salgılarından elde edilen baldır. Ballar üretim ve/veya pazara sunulmuş şekline göre;

1-Petekli bal: Kuluçka amaçlı kullanılmamış olan saf balmumundan hazırlanmış temel peteklerin veya arılar tarafından yapılmış peteklerin gözlerinde depolanmış ve tamamı veya büyük bölümü sırlanmış olarak satışı sunulan baldır.

2-Süzme bal: Sırları alınan yavrusuz peteklerden santrifüj yolu ile elde edilen baldır.

3-Petekli süzme bal: Süzme bal içerisinde petekli bal parçaları ile hazırlanmış baldır.

4-Sızma bal: Süzme bal elde edilirken alınan sırlardan

ve balı alınmış peteklerden sızdırılarak toplanan baldır.

5-Pres balı: Yavrusuz peteklerin doğrudan veya 45°C'yi aşmamak üzere ısıtılarak preslenmesi ile elde edilen baldır.

6-Filtre edilmiş bal: Yabancı organik ve/veya inorganik maddelerin filtrasyon yolu ile uzaklaştırılması sırasında polen içeriği önemli ölçüde azalmış baldır.

7- Fırıncılık balı: Kendine özgü doğal koku ve tada sahip olmayan veya fermantasyona başlamış veya fermente olmuş veya yüksek sıcaklıkta işlem görmüş, endüstriyel amaçlı kullanıma uygun veya diğer gıda maddelerinin üretiminde bileşen olarak kullanmaya uygun baldır.

8- Çerçeve: Arıların doğrudan petek yaptığı veya içine temel peteklerin yerleştirildiği malzemedir.

Ürün özellikleri

Türk Gıda Kodeksi Bal Tebliği'ne göre piyasaya sunulan veya insan tüketimi amacıyla herhangi bir gıda maddesinde bileşen olarak kullanılan bala ait özellikler şunlardır;

a) Bala gıda katkı maddeleri de dâhil olmak üzere dışarıdan hiçbir madde katılamaz. Bal doğal bileşiminde bulunmayan organik ve/veya inorganik maddelerden arı olmalıdır. Fırıncılık balı dışında bal; bala ait olmayan yabancı tat ve kokuda, fermantasyonu başlamış, asitliği yapay olarak değiştirilmiş veya içerdiği doğal enzimleri parçalayacak ya da önemli düzeyde inaktive edecek şekilde ısıtılmış olmamalıdır.

b) Balda;

- İnsan sağlığını tehdit eden hiçbir patojen mikroorganizma, parazit ve/veya parazit yumurtası bulunamaz,
- Clostridium botulinum bulunamaz,
- Bala dışarıdan şeker katılamaz.
- Balın tadı ve aroması, balın kaynağına ve üretildiği bitkinin türüne bağlı olarak değişmekle birlikte, bal kendine özgü koku ve tada sahip olmalıdır.
- Balın rengi su beyazından koyu amber renge kadar değişebilir. Salgı balının rengi pfund skalaya göre en az 60 olmalıdır.
- Temel petekte balmumunun doğal yapısında bulunmayan, parafin, serezin, iç yağı, reçine, oksalik asit gibi organik maddeler ile ağartıcı maddeler gibi inorganik maddeler bulunamaz.
- Etiketinde orijin aldığı çiçek, bitki, bölge veya coğrafya belirtilen ballara filtre bal ilave edilemez.
- Petekli ballarda, peteğin en az %80'i sırlanmış olması gerekmektedir.
- Etiketinde botanik orijini belirtilen ballarda bu özellikler polen analizi ile belirlenir.
- Balın bileşimi ile ilgili bilgiler yine Türk Gıda Kodeksi bal Tebliği'nde yer almaktadır.

Balın Kimyasal Yapısı

Genel olarak balın yaklaşık olarak; % 80'i değişik şekerlerden, % 17'si sudan meydana gelir. Geri kalan % 3'lük kısım başta enzimler olmak üzere diğer değerli maddelerden oluşur.

-Balda; demir, bakır, potasyum, kalsiyum, magnezyum, fosfor, silisyum, aliminyum, krom, nikel ve kobalt gibi değerli mineraller vardır. Salgı balları mineral maddelerce daha zengindir. Bu özelliğinden dolayı tedavi amaçlı olarak da kullanılırlar ve kristalize olmadıkları için tercih edilirler. Balın yapısındaki enzimlerin bir kısmı bitkilerden bir kısmı da arının salgı bezlerinden gelir.

Türk Gıda Kodeksi Bal Tebliği'nde balın diğer kimyasal özellikleri ayrıntılı olarak verilmiştir.

Balın faydaları neler?

Kahvaltı sofralarımızın vazgeçilmezi olan balın faydaları hakkında ne biliyoruz?

BALIN SAĞLIK ÜZERİNE ETKİLERİ

Balın sağlık üzerine etkilerinden bahsedebilmek için yetişkinler için günde 3-5 yemek kaşığı ya da 50-80 gr. ya da 6-10 tatlı kaşığı bal tüketmeleri gereklidir (Yaklaşık 1,5-2 ay sonra olumlu etkiler görülmeye başlar). Çocuklar kilo başına her gün ortalama 1 gr. bal tüketilmelidir (20 kg. çocuk günde 20 gr. yani yaklaşık 1,5 yemek kaşığı ya da 3 tatlı kaşığı bal tüketmelidir).

Uzun dönem bal tüketimi

- Bağırsak mikroflorasının iyileşmesine, ülser ve gastritle ilgili şikayetlerin azalmasına, çocuklarda ishalin önlenmesine yardımcı olur.
- Bal genel olarak mide bağırsak sistemi ya da gastroentastinal sistemin sağlığının gelişmesine yardımcı olur.

- Bal bağırsaklık sistemini geliştirir ve vücudun grip gibi enfeksiyonlarla mücadele etmesini kolaylaştırır, vücudu enfeksiyonlara karşı güçlendirir.
- Kalp ve damar sağlığının gelişmesine katkıda bulunur.
- Kan lipidleri ve kolesterol gibi kalp damar hastalıklarının risk faktörlerini azaltır, kalp kasılması hastalıkları, taşikardi, kalp ritim bozukları gibi hastalıkların oluşma riskini azaltır.
- Kanseri oluşma riskini azaltır.
- Tip II diyabet hastaları ve glukoz intoleransı hastaları doktorları izin verdiği sürece, balı tatlandırıcı olarak kullanılabilirler.
- Bal tüketimi genel olarak vücudun performansını ve zindeliğini artırır.
- Bal doğal bir enerji kaynağı ve pek çok yaşamsal faktörü içeren bir gıda olarak çocuk beslenmesinde çok önemli rol oynar.
- Beslenmeden doğan bazı eksikliklerin giderilmesine yardımcı olur.
- Yüksek mineral içeriği nedeniyle özellikle koyu renkli ballar, çocuklarda demir eksikliğinin giderilmesine önemli katkı sağlar.
- Sindirimi kolaylaştırması, iştah açması ve gelişme bozukluklarında vücudun toparlanmasına yardımcı olması nedeniyle de çocuk beslenmesinin vazgeçilmezidir.
- Sütü tatlandırmak amacıyla bal kullanılması çocukların hem bal hem de süt tüketimini kolaylaştırdığı için faydalıdır. İsviçre'de doktorlar, distropi, sinir sistemi ve akciğerlerle ilgili sorunu olan çocuklar için sütün özellikle balla tüketimini tavsiye eder.
- Soğuk algınlığının tedavisinde bal vazgeçilmez bir yardımcıdır.
- Bal çocukların gelişiminde önemli katkı sağlayan aminoasitleri, vitamin ve diğer eser elementleri içerir, vücudun hücre ve doku yapımına destek olur. Yapılan araştırmalarda bal tüketen çocukların büyüme gelişme hızlarının daha iyi olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca balın çocuklarda eritrosit ve gamma globulin seviyelerini arttırdığı, bağırsak mikroflorasını geliştirdiği ve sindirimi kolaylaştırdığı tespit edilmiştir. Bal protein ve yağların sindirimini situmile ederek, mide şişkinliğini ve bağırsak koliğini azaltır.
- Balın varlığında kalsiyum ve magnezyumun emiliminin arttığı tespit edilmiştir.
- Literatürde özellikle koyu renkli ballar (çam balı) bir çeşit sindirilebilir demir ürünü olarak nitelendirilir ve kansızlığı önlediği çeşitli çalışmalarla gösterilmiştir.
- Balın çocukların ağız ve diş sağlığının gelişimini de önemli katkı sağladığı, diş ve kemik yapımını geliştirdiği belirlendi. Bal şekerlerinin ağız mikroflorası tarafından laktik aside dönüştürülemediği ve dolayısıyla tatlı bir gıda olmasına rağmen diş çürüklerine sebep olmadığı aksine antibakteriyel etkisi ile ağız içi hijyenine yardımcı olduğu tespit edilmiştir.

- Bal aynı zamanda çocuklarda öksürük giderici olarak kullanılır. Bazı çalışmalarda öksürük şuruplarının etken maddesi olan dextromethorphan'dan daha etkili olduğu bildirildi.
- Balda yağ bulunmadığından, az ya da hiç yağ içermeyen diyetlerde kullanımı son derece uygundur.
- Bal sporcu beslenmesinde ve egzersiz yapan kişilerde yakıt görevi görmekte ve fiziksel performansı belirgin şekilde artırır.
- Çeşitli araştırmalar uyku öncesi bal tüketiminin uyku problemlerini gidermede yardımcı olduğunu (metabolic stresin azaltılması) gösterdi.
- Cilt üzerindeki olumlu etkilerinden dolayı pek çok kozmetik ürünün içeriğine de girdi. Yapılan bilimsel çalışmalar balın yara iyileşmesinde olumlu etkisinin olduğunu gösterdi.

Bal hilelere açık bir besin

Besin değeri açısından önemi büyük olan bal, sınırlı temini ve görece pahalı bir ürün olması nedeniyle hilelere, taklit ve tağşişlere açık bir üründür. Bala hiçbir katkı maddesi katılmayacağı ve balın insan sağlığını tehdit eden düzeyde hiçbir madde içermeyeceği Türk Gıda Kodeksi "Bal Tebliği"nde açıkça belirtilmiş durumdadır. Ancak balın saflığı hem ticari açıdan hem de sağlık açısından büyük önem taşıyor olsa da çok miktarda üretilen sahte ve suni ballar nedeniyle, hem gerçek bal üreticisi ürününü iyi fiyata satamıyor, pazarlardaki genel bal kalitesini düşüyor, hem de tüketici kandırılmış oluyor.

İTÜ Gıda Mühendisliği'nde yapılan araştırma sonuçlarına göre; Baldaki hilelerin en basiti, düşük nem içeriğine sahip ballara su ilavesi yoluyla yapılıyor. Diğer yaygın yöntemler, şeker kamışı veya şeker pancarından elde edilen sakkarozun asitle inversiyonu sonucunda üretilen şeker şuruplarının (IS), yüksek fruktozlu mısır şuruplarının (HFCS) bala katılması ile yapılan hilelerdir. Özellikle HFCS baldan çok ucuz bir şuruptur ve endüstriyel ölçekte üretimi ülkemizde de yapılmaktadır.

HFCS'nin şeker kompozisyonunun doğal balın kompozisyonuna oldukça yakın olması, kolay taşınma ve depolanma özelliği, az kristallenme eğilimi ve tadı maskeleyen bir özelliğe sahip olması nedeniyle bala hile amaçlı katılan ürünler arasında en fazla tercih edilenidir. Asit inversiyonu ile elde edilen şuruplar ve mısır şuruplarının yanı sıra literatürde bala hile amaçlı katılan maddeler arasında nişasta, dekstrin, şeker kamışı, akçaağaç, bitkilerinin çiçekleri, şeker pekmezi, hidrol, parafin de yer alıyor. Bazen de, fazla çiçek bulunmayan yörelerde kovanların çevresine kaplar içerisinde şeker veya şeker şurupları konularak arılar bunlarla beslenmektedir. Ayrıca, inversiyona uğratılan şekere polen ve bal aromaları eklenerek sentetik bal üretimi ve balın gerçek özgün floral-coğrafik orijininin doğru olmayan şekilde etikette bildirimi de yapılan hileler arasındadır.

Hilelerin tesbiti zor

Bala yapılan hilelerin artmasıyla birlikte, balların saflık

açısından analizleri konusunda araştırmalarında önem kazanmıştır fakat bala yapılan kimi hilelerin tesbiti çok zordur. Çünkü farklı floral ve coğrafik kaynaklı balların kompozisyonları çok çeşitlilik göstermektedir. Yapılan araştırmalar gerçek balı ayırt etme konusundaki kamuoyunda dolaşan bilgilerin önemli bir kısmının gerçek olmadığını ortaya çıkarmıştır. Nitekim balda bulunan glikoz oranı hiçbir zaman dışarıdan bakıldığında anlaşılammaktadır. Bunu ancak laboratuvar ortamında yapılacak tetkikler belirleyebiliyor. Bununla birlikte fikir vermesi açısından balın gerçek olup olmadığını tespitine yönelik bir takım ipuçları verilmektedir. Bunlara göre;

- Gerçek bal, soğuk ortamlarda şekerlenir; sahte bal şekerlenmez.
- Gerçek balın çok özel, esans gibi hafif bir kokusu vardır. Balı keserken, saklama kabını açıp kapatırken bu koku daha yoğun algılanır.
- Gerçek bal, glikozlu bala göre daha koyu kıvamdadır.
- Gerçek bal, şerbet gibi aşırı tatlı değildir. Glikozlu bal daha tatlıdır. Bal ağza alındığında birkaç tür tat alınır. Yapay ballarda düz, tek bir tat olur.
- Bazı üreticiler şekerden elde edilen ürüne, süzme çam balı karıştırıyor. Çam balı ucuz olduğu için bu işte kullanılıyor.
- Balı dolapta bekletme yöntemi doğru değildir. Yapısı itibarıyla her zaman nemi çeker. Üzerinde tabaka oluşur. Sonra kristalleşir. Bal olmayan ürünler bu özelliği göstermez.
- Arı, tatlı olan her şeyi tüketir. Bazı üreticiler arıya, mısır şurubu, glikoz, reçel, üzüm şurubu ve pekmez vs. verir. Böyle bir balın reçelden farkı yoktur.
- Arıcı birliklerinin paketlediği ballar tercih edilmeli. Arıcılar birliğinin paketleme tesislerinden alınacak bal en güvenilir baldır.
- Gerçek balın dış görünümü ceviz kabuğu veya buna benzer grinin tonlarında olur. Glikoz katkılı ballar ise daha açık tonda beyaz renkte olur.
- Gerçek bal, kekik, keven çiçeklerinin çeşitlerine göre açık mor, sarı, hafif kırmızı veya buzlu cam renklerinde veya bu renklerin değişik tonlarında olabilir. Glikozlu ballar ise açık cam renginde ve daha şeffaf olur.
- Bir kaşığa bal koyup ateşe tuttuğunuzda gerçek bal oldukça akışkan olur, dayanıklıdır geç yanar; glikoz balı ise çabuk yanar ve kömürleşir.
- Aynı ölçek iki kaba tam süzölmüş gerçek bal ve glikozlu bal koyup ağırlıklarını karşılaştırdığınızda, gerçek bal çok daha ağır gelir.
- Düzenli bir şekilde tüketildiğinde gerçek bal şeker hastalarında, şeker değerini sadece birkaç puan artırır. Ancak aynı miktarda tüketilen glikozlu bal şeker hastalarını komaya dahi sokabilir. Bunlar sadece ipucu olmakla birlikte ancak yapılacak laboratuvar tetkikleri sonucu balın sahte olup olmadığı konusunda kesin sonuca varılabilir.

SAKARYA'LI SÜPÜRGE

SAKARYA'LI, KURUM VE KURULUŞLAR "İMAL ETTİĞİMİZ SÜPÜRGEYİ TERCİH ETMELİ"

Borsa dergimizin bu sayısında günümüzde geleneksel Türk el sanatlarının içinde önemli bir yeri olan ve süpürgecilikle geçinen insanların sayısının günden güne azalması sebebiyle kaybolmaya yüz tutan süpürgecilik mesleğini ele aldık. Konu ile ilgili Ticaret Borsası Meslek Komitesi Meclis Üyeleri Ekrem Sayman ve İrfan Yakar ve Süpürge İmalatçısı İbrahim Şık Şık ile Teknoloji karşısında inatla ayakta kalma mücadelesi veren Süpürgecilik ve sorunları üzerine ortak bir sohbetle durum değerlendirmesi yaptık.

Sayın Ekrem Sayman bizlere süpürge ve süpürgecilik nedir? Kısaca bahsedebilir misiniz?

Borsa dergimize ve sizlere öncelikle teşekkür ederim. 1967'den bu yana süpürgecilik mesleğini icra etmekteyim. Ticaret Borsası Meslek Komitesi Meclis Üyeliği görevindeyim. Süpürge, buğday ve mısır gibi üretici tarafından toprağa ekilen bir üründür. Bu ürünü yani süpürge otunu üretici, borsaya getirir. Burada açık ihale sistemi ile imalatçılara satar. İmalatçı da süpürge otunu alıp, ilk önce kükürt yakılan ambarlarda sarartır. Daha sonra zahire kesimi, taslak yapımı ve tepe çevirme gibi işlemlerden sonra dikim işlemine geçilir. Sonra da taşıyıcı ambarlar vasıtasıyla Türkiye'nin her köşesine gönderilir.

İbrahim Bey, bize meslek ile ilgili sorunlarınızdan bahsedebilir misiniz?

Ben de ilk önce sizlere teşekkür ediyorum. 40 yıldır süpürgecilik mesleğindeyim. Çoluğumun çocuğumun rızkını bu işten temin ediyorum. Sorunlarımızın başında kaçak, merdiven altında imal edilen kayıt dışı imalat gelmektedir.

Eski kafaların atılıp yeni kafaların gelmesi, rekabetin eşit şartlarda olması gerekiyor. Kayıt dışı yapılan imalatlar bizleri bitiriyor.

İrfan Bey Size göre en önemli sorun nedir ve Ticaret Borsası'nın sizlere ne tür katkıları olmaktadır?

Borsa dergisi ve sizlere sorunlarımızı dile getirme fırsatı verdiğiniz için teşekkür ederek sözlerime başlamak isterim. 35 yıldır ben de bu işin içerisindeyim İbrahim Bey'in dediği gibi en önemli sorun kayıt dışı ve merdiven altı imalattır. Ancak diğer önemli bir sorun da pazarlama yönümüzün çok zayıf olması. İmalat aşamalarında Türkiye'nin en kaliteli imalatını yapıyoruz. Ancak pazarlamada sınıfta kalıyoruz.

Ticaret Borsası ise bizlere çok önemli katkılarda bulunmaktadır. En önemlisi de süpürge üreticilerinin ürünlerinin Borsa'da açık arttırmayla imalat için satışa sunulması. Bu da önemli bir ölçüde kayıt dışı üretimi engellemektedir.

Ömer Bey bu meslek ile ilgili bizlere neler söylemek istersiniz?

Ben de ilk önce Sizlere ve Borsa dergisine teşekkürlerimi sunuyorum. Bu iş bize babamızdan kalma bir iştir. Babam 40 yıl, ben ise 15 yıldır bu meslekteyiz. Çok şükür işimizden memnunuz. Çalışabildiğimiz sürece ailemizi geçindirebiliyoruz. Diğer arkadaşlarımızın değindiği sıkıntılara ben de katılıyorum. Bunun yanında bir başka sorunu da paylaşmak isterim. Gelişen makine üretimi ile birlikte plastik süpürge imalatları da çoğaldı. Bizler bu sektörle olan yarışta rekabet edemiyoruz. Ancak bildiğiniz gibi plastik doğada yüzyıllar süren bir zamanda dahi yok olmuyor.

Ama doğal olan süpürge, çevreye hiçbir zarar vermeden yok olmaktadır. Kurum ve kuruluşların temizlik malzemesi ihalelerinde özellikle doğal olan süpürgeyi tercih etmelerini istiyoruz. Tabi ev hanımlarından da ricamız bu.

Ekrem Bey Belediyeler sizlerin yaptığı süpürgeleri değil, çalı süpürgelerini tercih etmekte. Bunun nedeni sizce nedir?

İlk önce Ömer kardeşimin dediği gibi, kanserojen etkiye sahip olan plastikten kaçınmamız gerekmektedir. Daha sonra bizim imalatımız olan doğal süpürgeyi kullanmak gerekir. Biz belediyelere, kurum ve kuruluşlara her temizlik ihalesi döneminde teklifler veriyoruz. Aslında çalı süpürgesi ile bizim süpürgemiz arasında fiyat, kalite ve kullanım süresi açısından hiçbir fark yok. Ama her ne hikmetse bizim süpürgelerimiz tercih edilmiyor. Karadeniz bölgesindeki illerde bulunan kurum ve kuruluşlar, bizim ürettiğimiz süpürgeler tercih etmektedir. Bizde ise bu duyarlılık maalesef yok. Ayrıca şunu da belirtmek isterim, askeriye bizim ürünlerimizi kullanmaktadır.

İbrahim Bey size göre hangi tür süpürge daha dayanıklıdır?

Şunu kesinlikle söyleyebilirim ki, bizim süpürgelerimiz çalı süpürgesinden daha dayanıklıdır. Ancak üretim gramajının iyi olması gerekmektedir. Bunda da dikkat edilmesi gereken gramaj en az 700 ile 800 gram arasında olmak zorundadır.

İrfan Bey Yeni ürün mahsulü hangi tarihlerde piyasaya çıkıyor?

Biz bunu yeni mal olarak nitelendiriyoruz. Yeni mal ise, yani yeni süpürge otu, ağustos ve eylül aylarında Borsamıza gelmektedir. Bölgemizde yetişen süpürge otu, kaliteli bir ot olmasına rağmen Edirne ve Trakya bölgesinde yetişen süpürge otu biraz daha kalitelidir. Biz de bu durumu değerlendirerek, bu bölgelerden ot temin ediyoruz.

Ömer Bey çalı süpürgesi nasıl imal edilmektedir?

Çalı süpürgesi ormandan elde edilmektedir. Aslında toplanması yasak bir ürün ama maalesef kaçak yollardan toplanıp bu yolla satılıyor. Bu da bizim önemli bir sorunuzuz.

Ekrem Bey, imal edilen süpürgelerin satışı hangi bölge ve illere yapılmaktadır?

Türkiye'nin bütün illerine süpürge gönderiyoruz. Ayrıca yurt dışına da ihraç ediyoruz. Adana bölgesi araçlar ile bizden mal temin etmektedir. Ancak ekonomik anlamda sıkışık durumda olan imalatçılardan düşük fiyatlarla ve değerinin altında aldıkları süpürgeleri ülkemizin doğu illerine ve yurtdışına ihraç etmekte. Bu da zor durumda

olan esnafımızı olumsuz yönde etkilemektedir.

İbrahim Bey pazarlama sorunu için kooperatifleşmeyi düşündünüz mü?

Bu şimdiki kadar çoktan yapılması gereken ve çok geç kalmış bir olay. Şimdi ise imkânsız. Çünkü 50-60 kadar tezgâh kaldı. Bu yüzden ekonomik olarak dayanma gücümüz çok az. Şu anda Borsada 66 dükkân var. Bunların 15'i aktif olarak çalışmaktadır. Borsaya kayıtlı 68 üye mevcut. Ayrıca bazı üyeler ve kayıtsız imalatçılar, kendi evlerinde veya sokak içlerinde imalata devam ediyorlar.

Ekrem Bey süpürgeciler ve üreticiler olarak Sakarya ekonomisine nasıl bir katkıda bulunmaktasınız?

Yaptığımız araştırmalara göre Sakarya ekonomisine çiftçimiz, biz ve yan kalemlerle birlikte 10 milyon TL'lik bir ekonomik katkı sağlamaktayız.

İbrahim Bey meslekte geçirdiğiniz 40 yıl içinde kaç eleman yetiştirdiniz?

Bugüne kadar hiç hesabını yapmadım. Ama birçok kişiye bu mesleği öğrettik. Ayrıca ailece bu işin içindeyiz. Oğullarım da baba mesleğine sahip çıktılar.

İrfan bey sizin bu konuda söyleyecekleriniz var mı?

Tabi ki. Bizden emekli olanlar bile var.

Ekrem Bey sizin de emekli olan çalışanlarınız oldu mu?

Tabi ki oldu. Birçok kişiye ön ayak olduk. Birçok ailenin ekmek kapısı olduk. Zamanında üye sayımız 800 ile 1000 arasındaydı. O zamanlar mesleğimiz daha revaçtaydı. Buralarda mesleği öğrenenler Türkiye'nin dört bir yanına dağıldılar ve mesleklerini gittikleri yerlerde devam ettirdiler. Biz de ailece bu işin içerisindeyiz. Şu anda bir işçinin aylık kazancı 1200 TL civarında. Aslında geçinmek için yeterli bir meblağ.

Ömer Bey siz yeni elemanlar yetiştiriyor musunuz?

Bizim meslek aslında çıraklıktan başlıyor. 8 yıllık eğitim başladığından beri çırak sıkıntımız var. Bu yüzden süpürgecilik mesleğinde eleman sıkıntımız var. Ama ileride diplomalı süpürgeciler olacak gibi gözüküyor.

Güzel sohbetiniz verdiğiniz bilgiler için hepimize teşekkür ediyoruz.

KOYUNLARDA GEBELİK TOKSEMİSİ

İleri gebe koyunlarda gebelik toksemisi subklinik ve akut seyirli bir metabolizma hastalığıdır. Hastalığın asıl nedeni organizmadaki karbonhidrat ve yağ metabolizmasındaki bozulmalardır. Özellikle, entansif ağıl koyuncululuğu yapılan bölgelerde koyun ırklarına bağlı olmaksızın ortaya çıkmakta ve büyük ekonomik kayıplara neden olmaktadır.

Etiyoloji ve patogenezi; Hastalığın etiolojisinde hem çok yavrulu (ikiz üçüz) durumlarında organizmanın glikoza karşı gereksiniminin artması hem de gıda ile yetersiz glikoz alınması rol oynamaktadır.

Koyunlarda organizmanın glikoz ve glikojen rezervleri çok düşüktür, gebelik sonlarına doğru fetusun gelişmesine paralel olarak karbonhidrat gereksinimi daha da fazlaşır üstelik glikoneogenesis mekanizması bu dönemde oluşmadığı için canlılığın glikoz gereksinimi zaten az olan rezervlerden karşılanmaya çalışılır ve vucutta tam bir karbonhidrat yetmezliği ve buna bağlı olarak hastalık ortaya çıkar.

Çok yavrulu gebelikte sağlıklı koyunlarda dahi doğumdan kısa bir süre önce idrarla az miktarda keton cisimleri çıkarılır, fakat bu durum hayvan doğum yaptıktan kısa bir süre sonra ortadan kalkmaktadır. Eğer böyle hayvanlar bu dönemde yeterli miktarda sindirilebilir

karbonhidratlı gıdalarla beslenmezlerse veya hatalı beslenirlerse (ketojenik yemler ve selüloz noksanlığı olan yemler) ön midelerdeki sindirim olayları bozulur. Hastalığın ortaya çıkmasında etkili bir diğer faktör de; çok yavrulu gebelikte uterusun genişlemesi ve buna bağlı olarak Rumen hacminin azalması veya hayvana yeterli miktarda gıda verilmemesi dolayısıyla glikoz sentezinin azalmasıdır.

Organizma azalan glikoz sentezini dengeleyebilmek için karaciğerdeki glikojen rezervlerini kullanmaya başlar daha sonra ise glikoneogenesis yoluyla yağların parçalanmasına yönelir. Gebelik toksemisinde hipoglisemi yanında, glikojen rezervlerinin azalması nedeniyle de metabolizma bozulur, aşırı şekilde keton cisimcikleri (asetoasitik asit, aseton, beta hidroksi bütirik asit) açığa çıkar. Kanda idrarda ve solunum havasında keton cisimciklerinin ortalama miktarı yükselir, aynı zamanda kanda asidoz, glukokortikosteroid, glukagon ve adrenalin yoğunluğu artar. Gebelik toksemisine bağlı karaciğer yağlanması: kandaki serbest asitlerin (lipid depolarındaki parçalanmasıyla serbest kalan) artmasıyla açıklanabilir (transport lipidi). Bu hastalığın ortaya çıkışında transport uzun süre aç kalma iklim değişiklikleri, hareketsizlik, kırımlar ve banyo yaptırılma gibi diğer stres faktörleri de etkili olmaktadır.

Hastalığın belirtileri: Hastalık subklinik ve akut formda seyreder.

Subklinik formda; apati, ileri gebe koyunların sürüden ayrılması ve çabuk yorulma gibi belirtilerin yanında, hastalarda sallantılı yürüyüş, aşırı zayıflama ve belirgin bir allotrofaji gözlemlenir. Hastalar durdukları yerde başlarını öne doğru uzatır, dişlerini gıcırdatır bazen ağızdan solunum yapar görmede bulanıklık nedeniyle yürütüldüklerinde engellere çarptıkları dikkat çeker. Solunum ve nabız sayısı artmıştır. Rumen hareketleri durmuş dışkı miktarı azalmış kıvamı sertleşmiş ve mukusla kaplı bir görünüş almıştır. Beden ısısı normaldir.

İdrarda keton cisimcikleri miktarı artmış, idrar pH'sının değeri düşmüş kanda glikoz miktarı çok azalmıştır (35mg/dl nin altına kadar).

Akut formda hasta hayvan ayağa kalkamaz, göğüs üzerine yatar arka ayakları altına toplamıştır, çevreye karşı ilgisi yoktur uzun süren olaylarda komaya girer. Bazan kramp belirtileri gösterir, özellikle baş bölgesinde (göz kapağı alt dudak ve kulaklarda) kas titremeleri belirgin bir şekilde dikkati çeker. Solunum hızlanmış ağızdan solunum ve salivasyon vardır burun delikleri kirlenmiş mukusla kaplanmıştır. Solunum havasında aseton kokusu duyulur. İlerlemiş olaylarda görmede bulanıklık, anemi ve hafif sarılık görülür. Dışkı civik sarımsı veya katı ve rengi koyudur. İdrarda yüksek miktarda keton cisim bulunur.

Hem subklinik hemde akut formda abortlar görülebilir. Abortustan sonra hastaların kendiliğinden iyileşmesi dikkat çekicidir.

Otopside: Rahimde iki veya üç adet kuzu ve karaciğerde dejenerasyon görülür. Karaciğer büyümüş, kıvamı gevrek ve rengi sararmıştır. Karaciğerdeki yağ miktarının %3 ten %30 a kadar arttığı gözlemlenir. Ayrıca

kalp kası ve böbreklerde dejenerasyon görülür. Tedavi: Kandaki glikoz düzeyini arttırmak için 75-250 ml damar yoluyla %6- 8 konsantrasyonunda glikoz takılır. Glikoneogenesisin uyarılması için glikokortikoidler verilir. (Ancak bu ilacın yavru atıracağı unutulmamalıdır.) Ayrıca karaciğeri korumak amacıyla karaciğer koruyucu solüsyonlar ve fosfolipidler uygulanır. Son çare olarak hayvanı kurtarmak için sezeryan operasyonu veya abort yapıcı ilaçlara başvurulur.

Akut dönemi atlatan hastalara kolay sindirilebilir karbonhidratla ve iyi kalitede kuru ot diyetleri verilmelidir.

KOYUNLARDA BRUSELLOZ

Etkeni Brucella melitensis olan hastalık başta koyun olmak üzere, keçi, at, eşek, domuz ve köpek gibi hayvanlarda görülmektedir. İnsanlarda malta humması olarak bilinen Brucella melitensis enfeksiyonu, çok tehlikeli bir zoonoz sayılmaktadır. Hastalığa özellikle veteriner hekimler, koyunculuk yapanlar, koyunlarla sık teması olan bakıcılar ve kasaplar yakalanırlar. Hastalık bütün Akdeniz ülkelerinde ve Avustralya dışında tropik ve subtropik bölgelerde görülmektedir.

Etken vucuda bulaşık yem ve sularla Brucella içeren tozların solunmasıyla, çiftleşme yoluyla (enfekte koçların tohumlamada kullanılmasıyla) sokucu sineklerin ısırması ve mukozalar yoluyla girer.

Deri yaralamaları ve özellikle tırnak bölgesindeki yaralar hastalık için önemli giriş kapılarıdır. Enfekte koçlar dişi kuyunlar, çoban köpekleri ve kemiriciler, enfeksiyon kaynağı olarak sayılabilir. Sağlıklı hayvanların bulunduğu bölgeye hastalığın bulaşması o bölgeye enfekte hayvanların girmesi ve hayvanlarla direkt ve indirekt temas sonucu oluşmaktadır. Deneysel olarak koyunlara oral, parenteral veya göz kapağı içine enfekte materyal enjekte edilmeyle, bulaşma oluşturabilmektedir.

İşverenler tarafından merakla beklenen yeni teşvik paketinin içeriği açıklandı. Yeni teşvik sistemi ana hatlarıyla aşağıdaki gibi olacak ve 1 Ocak 2012 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere uygulamaya konulacak.

Yeni teşvik sistemiyle;

- Cari açığın azaltılması amacıyla ithalat bağımlılığı yüksek olan ara malı ve ürünlerin ülkemizde yatırım ve üretiminin artırılması,
- En az gelişmiş bölgelere sağlanan yatırım desteklerinin artırılması,
- Bölgesel gelişmişlik farklılıklarının giderilmesi,
- Destek unsurlarının etkinliğinin artırılması,
- Kümelenme faaliyetlerinin desteklenmesi,
- Teknolojik dönüşümü sağlayacak yüksek ve orta-yüksek teknoloji içeren yatırımların desteklenmesi, hedefleniyor.

Bu hedefler doğrultusunda oluşturulan yeni teşvik sistemi dört ana bileşenden oluşuyor. Bunlar;

- 1- Genel teşvik uygulamaları
- 2- Bölgesel teşvik uygulamaları
- 3- Büyük ölçekli yatırımların teşviki
- 4- Stratejik yatırımların teşviki

Genel Teşvik Uygulamaları:

- KDV İstisnası
- Gümrük Vergisi Muafiyeti

Bölgesel Teşvik Uygulamaları:

- KDV İstisnası
- Gümrük Vergisi Muafiyeti
- Vergi İndirimi
- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği
- Yatırım Yeri Tahsisi
- Faiz Desteği

Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki:

- KDV İstisnası
- Gümrük Vergisi Muafiyeti
- Vergi İndirimi
- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği
- Yatırım Yeri Tahsisi

Stratejik Yatırımların Teşviki:

- KDV İstisnası
- Gümrük Vergisi Muafiyeti
- Vergi İndirimi
- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği
- Yatırım Yeri Tahsisi
- Faiz Desteği
- KDV İadesi , içermektedir.

Yeni teşvik sistemi yatırım yapmak isteyenlere ve yatırımcılara;

- Katma Değer Vergisi (KDV) İstisnası,
- Gümrük Vergisi Muafiyeti,
- Vergi İndirimi,
- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği (asgari ücret üzerinden),
- Faiz Desteği,
- Yatırım Yeri Tahsisi,
- Gelir Vergisi Stopajı Desteği,
- KDV İadesi Desteği, sağlayacak.

Vergi İndirimi: Vergi indirimi desteği münhasıran teşvik belgesine konu yatırımdan elde edilecek kazançlara uygulanmakla birlikte, 2.,3.,4.,5. ve 6. bölgelerde yatırım yapan firmalar için, yatırıma katkı tutarının belirli bir kısmı yatırım döneminde tüm faaliyetlerinden elde ettiği kazançlar üzerinden uygulanabilecektir.

Öncelikli Yatırımlar: Öncelikli alanlarda yapılacak yatırımlar, 1. , 2. , 3. , 4. , 5. bölgelerde yer alması durumunda 5. Bölge desteklerinden yararlanacaklardır.

YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

Bunlar;

- Madencilik yatırımları,
- Demiryolu ve denizyolu ile yük veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar,
- Test merkezleri, rüzgar tüneli ve benzeri nitelikteki yatırımlar
- Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde yapılacak turizm yatırımları,
- Özel sektör tarafından gerçekleştirilecek ilk, orta ve lise eğitim yatırımları
- Yatırım tutarı 20 Milyon üzerinde olan;
- Belirli ilaç yatırımları,
- Savunma sanayi yatırımları,

Büyük Ölçekli Yatırımlar:

- Teknoloji ve Ar-Ge kapasitesini artıracak
- Uluslar arası alanda rekabet üstünlüğü sağlayacak

Büyük Ölçekli Yatırımların;

- KDV İstisnası,
- Gümrük Vergisi Muafiyeti,
- Vergi İndirimi,
- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği ve
- Yatırım Yeri Tahsisi ile desteklenmesine devam edilecektir.

Yatırımın 6. Bölgede yapılması halinde ise yeni bir uygulama olarak asgari ücret üzerinden hesaplanan Gelir Vergisi Stopajı Desteği ve Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği sağlanacaktır.

Kümelenme ve Ar-Ge Yatırımları:

Bölgesel Teşvik Uygulamalarının yatırım havzalarının oluşturulması ve kümelenmenin desteklenmesi hedefleri çerçevesinde;

- OSB'lerde yapılacak yatırımlar,
- Sektörel işbirliğine dayalı yatırımlar,
- TÜBİTAK tarafından desteklenen Ar-Ge projeleri

neticesinde geliştirilen ürünün üretimine yönelik yatırımlar vergi indirimi ve sigorta primi işveren hissesi destekleri açısından bir alt bölgede uygulanan desteklerden yararlanacaklar.

Stratejik Yatırım Konuları:

%50'den fazlası ithalatla karşılanan ara malları veya ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar (münhasıran bu yatırımların enerji ihtiyacını karşılamak üzere gerçekleştirilecek enerji yatırımları dahil).

Bu Sistemin Amacı;

- GİTES ve İthalat Haritası çerçevesinde, cari açığın azaltılması amacıyla ithalat bağımlılığı yüksek ara malları ve ürünlerin üretimine yönelik,
- Uluslar arası rekabet gücünü artırma potansiyeline sahip, yüksek teknoloji ve yüksek katma değerli yatırımları teşvik etmektir.

Stratejik yatırımları değerlendirme kriterleri aşağıdaki gibi olacak;

- İthalat bağımlılığı yüksek ara malı veya ürünlerin üretimine yönelik,
- Asgari yatırım tutarı 50 milyon TL olan,
- Yüzde 50'den fazlası ithalat ile karşılanan
- Asgari yüzde 40 katma değer üreten,
- Üretilen ürünle ilgili toplam ithalat değeri son 1 yıl itibarıyla e az 50 milyon Dolar olan yatırımlar, stratejik yatırımlar olarak değerlendirilecek.

Yeni teşvik sistemiyle, Ülkemiz sanayisini yapısal dönüşümüne katkı sağlayacak Stratejik Yatırımlar özellikle desteklenecek. Böylece, ithal etmek zorunda kaldığımız malların ülkemizde üretimi teşvik edilmiş olacak. Stratejik Yatırımların Teşvikiyle, ithalat bağımlılığı bulunan ürünlerin Türkiye'de üretilmesi, buna bağlı olarak da cari açığın azaltılması hedefleniyor. Bu kapsamda yatırım yapılacak yere, yatırımcı kendisi karar verecek. Stratejik Yatırımlar hangi ilde yapılırsa yapılsın aynı desteklerle ve aynı koşullar altında desteklenecek.

Hangi ilde yapılırsa yapılsın stratejik yatırımlar desteklenecek.

Yeni teşvik sistemiyle stratejik yatırımlara şu destekler verilecek:

- 1- Yatırım malı ithal makine ve teçhizat için Gümrük Vergisi muafiyeti
- 2- Makine ve teçhizat için ayrıca KDV istisnası
- 3- Yatırımın tamamlanmasını müteakiben 7 yıl süreyle Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği
- 4- Yapılan yatırım tutarının yüzde 50'sine tekabül eden miktarda vergi indirimi imkanı (yüzde 90 oranında)
- 5- Yatırımcıların kullanacakları yatırım kredileri için 50 milyon liraya ulaşan faiz desteği (Sabit yatırım tutarının %5'ini aşmamak kaydıyla)
- 6- Yatırım yeri tahsisi
- 7- Asgari 500 milyon TL tutarındaki yatırımların bina inşaat harcamaları için KDV iadesi.

Söz konusu desteklerin tamamından veya bir bölümünden, yatırımın büyüklüğüne, bölgesine ve konusuna göre, değişen oran ve sürelerde yararlanma imkânı olacak.

Bu çerçevede ilk defa uygulamaya konulacak KDV İadesi desteği ile yatırımcıların, yatırım dönemindeki finansman yükü hafifletilmiş olacak. Ayrıca Stratejik Yatırımların, 6. Bölgede yapılacak olması durumunda, yukarıdaki desteklere ilave olarak, işçilerin asgari ücretleri üzerinden hesaplanan Gelir Vergisi Stopajı Desteği de sağlanacak.

Desteklenecek Lokomotif Sektörler:

Yeni teşvik sisteminde, bazı lokomotif sektörler de desteklenecek. Bu çerçevede, belirli büyüklükteki savunma, havacılık ve uzay alanındaki yatırımlar ile otomotiv, uzay veya savunma sanayine yönelik test merkezleri ve rüzgâr tüneli yatırımları, özellikle eczacılık ürünleri olan, biyoteknolojik ve onkolojik ilaçlar ile kan ürünleri üretimine yönelik yatırımlar, özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan ilk, orta ve lise eğitim yatırımları, demiryolu ve denizyolu ile yük ve yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar, madencilik yatırımları, Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde yapılacak turizm yatırımları hangi ilde yapılırsa yapılsın, yatırım yeri dikkate alınmaksızın, Bölgesel Teşvik Uygulamaları kapsamında 5. bölge desteklerinden yararlanacak.

İllerin Sınıflandırılması:

Yeni teşvik uygulaması için illerimiz, sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyine göre 6 ayrı bölgede sınıflandırıldı. Böylece, bu yeni teşvik uygulamasında, bölgesel sistem yerine, "İl Bazlı Bölgesel Teşvik Sistemi"ne geçilecek. İllerin, bölgesel dağılımdaki yerleri, daha sonra TÜİK'in (Türkiye İstatistik Kurumunun) periyodik çalışmaları sonucunda elde edilecek veriler çerçevesinde gözden geçirilebilecek, bir değişim varsa, illerimizin listedeki yeri de ona göre değişebilecek. Yani bu 6 ayrı bölge sınıflandırması sabit kalmayacak, gelişmelere göre illerin bölgeler arasında yer değiştirebilecek.

1. Bölgede Yer Alan İller: Ankara, Antalya, Bursa, Eskişehir, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Muğla.

2. Bölgede Yer Alan İller: Adana, Aydın, Bolu, Çanakkale, Denizli, Edirne, Isparta, Kayseri, Kırklareli, Konya, Sakarya, Tekirdağ, Yalova.

3. Bölgede Yer Alan İller: Balıkesir, Bilecik, Burdur, Gaziantep, Karabük, Karaman, Manisa, Mersin, Samsun, Trabzon, Uşak, Zonguldak.

4. Bölgede Yer Alan İller: Afyonkarahisar, Amasya, Artvin, Bartın, Çorum, Düzce, Elazığ, Erzincan, Hatay, Kastamonu, Kırıkkale, Kırşehir, Kütahya, Malatya, Nevşehir, Rize, Sivas.

5. Bölgede Yer Alan İller: Adıyaman, Aksaray, Bayburt, Çankırı, Erzurum, Giresun, Gümüşhane, Kahramanmaraş, Kilis, Niğde, Ordu, Osmaniye, Sinop, Tokat, Tunceli, Yozgat.

6. Bölgede Yer Alan İller: Ağrı, Ardahan, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Hakkari, Iğdır, Kars, Mardin, Muş, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Van.

Eğer;

- Yatırım organize sanayi bölgesinde yapılıyorsa,
- Aynı sektörde faaliyet gösteren en az 5 yatırımcı bir araya gelip yatırım yapıyorsa,
- AR-GE projeleri neticesinde geliştirilen ürünün üretimine yönelik bir yatırım yapılıyorsa, o zaman yatırımcı, bir alt bölgede uygulanan oran ve sürelerden yararlanacak. Yani, yatırım 4. bölgede bulunan bir ilde ancak Organize Sanayi Bölgesinde yapılıyorsa, bu takdirde yatırımcı 4. bölgenin değil 5. bölgenin imkânlarından yararlanacak.

Yeni sistemde, az gelişmiş iller, yani 6. bölgede bulunan iller yapılacak yatırımlar daha avantajlı şekilde desteklenecek. Bu illerde, asgari sabit yatırım tutarının üzerinde gerçekleştirilecek yatırımlar, sektör ayrımı yapılmaksızın bölgesel desteklerden yararlanacak. Bu illerde yatırım yapacak olanların, ödemeleri gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden tutarı 10 yıl süreyle; yatırımların organize sanayi bölgelerinde yapılması halinde ise 12 yıl süreyle devlet tarafından karşılanacak. Ayrıca, bu illerde gerçekleştirilecek yatırımlarda istihdam edilen işçilerin asgari ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisi (muhtasar vergi) stopajına 10 yıl süreyle terkin imkânı getirilecek. Vergi indirimi desteği de bu bölgede, diğer bölgelere nazaran daha yüksek oranlarda uygulanacak. Buna göre, 6'ncı bölgede yatırım yapacak firmalar, yatırımlarının yüzde 50'sine, organize sanayi bölgelerinde yapılacak yatırımlar için ise yüzde 55'ine tekabül eden tutar kadar vergi ödeme yükümlülüğünden muaf olacak. Yine bu bölgelerde gerçekleştirilecek yatırımlar için öngörülen faiz desteği tavanları yükseltilecek. Böylece, bu bölgedeki yatırımlara finansman desteği de sağlanmış olacak.

6. bölgede bulunan illerde yatırım yapanlar;

- SGK işveren payından,
- SGK işçi payından,
- Gelir vergisi stopajından, kurtulacak.

Yani 6. bölgede yatırım yapan yatırımcı, çalışanına net asgari ücret ödeyecek. Başka bir ödeme yapmayacak.

Yeni teşvik sisteminde, mevcut destek unsurlarında ve uygulamalarda, etkinliği artırıcı bazı değişiklikler de yapıldı. Sigorta primi işveren hissesinin destek süreleri, bölgeler itibariyle yeniden belirlendi, ayrıca bu destekten yararlanılabilecek azami destek tavanları da yükseltildi. Örneğin 6. Bölge'de, 31 Aralık 2013 tarihine kadar başlanacak yatırımlarda, Sigorta Primi Desteği 10 yıl süreyle uygulanacak. Bu tarihten sonra başlanacak yatırımlarda ise bu süre 7 yıl olacak.

Kurumlar veya gelir vergisi indirim oranları ile yatırıma

katkı oranları, bölgeler itibariyle yeniden belirlendi ve artırıldı. Artırılan bu oranlar 2013 yılı sonuna kadar başlayan yatırımlar için geçerli olacak. Ayrıca getirilen yenilikle; Yatırımcı, vergi indirimi desteğini, yatırım döneminde tüm faaliyetlerinden elde ettiği kazançlarına da uygulayabilecek. Örneğin, Kocaeli'nde yatırımı olan yatırımcı, gidip Muş'a da yatırım yaparsa, yatırıma katkı oranının yüzde 80'ini Kocaeli'nden elde ettiği kazancın vergisinden düşebilecek. Bu yeni düzenleme, değişen oranlarda uygulanacak ve 1. bölge haricindeki tüm bölgeleri kapsayacak.

3, 4, 5 ve 6. bölgelerde uygulanacak faiz desteğinin azami destek tutarları da artırılabilecek. Örneğin, 5. bölgede yatırım yapan bir yatırımcının alacağı Türk Lirası kredi için 5 puan, döviz kredisi için 2 puan faizi devlet tarafından ödenecek. Azami faiz destek tutarları da 500 bin Lira ile 900 bin Lira arasındaki rakamlara kadar yükseltildi.

Bunların yanında, tersanelerin gemi inşa yatırımları kapsamında istihdam edilen işçiler için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı yine devlet tarafından ödenecek.

Bölgelere yapılacak yatırımlar için verilecek faiz desteği oranı TL cinsi kredilerde 3-7 puan arasında, döviz cinsi kredilerde ise 1 ya da 2 puan olarak uygulanacak. Destek tutarlarının azami tutarları ise bölgelere göre, 500 bin lira ile 900 bin lira arasında olacak.

Vergi İndirimi:

Bölgesel teşvik uygulamaları ve büyük ölçekli yatırımların teşviki ana başlıkları altında sağlanacak vergi indirimi desteği bölgelere göre farklılık gösterecek. Yeni sistemde bölgelere yapılacak yatırımlara uygulanacak vergi indirim oranları da yüzde 10'dan başlayıp yüzde 60'a kadar çıkacak. Vergi indirimi desteği, münhasıran teşvik belgesine konu yatırımdan elde edilecek kazançlara uygulanmakla birlikte, 2, 3, 4, 5 ve 6. bölgelerde yatırım yapan firmalar için, yatırıma katkı oranının belirli yüzdesine ulaşıncaya kadar yatırım döneminde tüm faaliyetlerinden elde ettiği kazançlara da uygulanabilecek.

Yeni sistemde bölgelere sağlanacak sigorta primi işveren hissesi desteği ise 2-10 yıl arasında değişecek. Buna göre, 31 Aralık 2013 tarihine kadar başlanılan yatırımlarda sigorta primi işveren hissesi desteği 1. Bölge için 2 yıl, 2. Bölge için 3 yıl, 3. Bölge için 5 yıl, 4. Bölge için 6 yıl, 5. Bölge için 7 yıl ve 6. Bölge için 10 yıl olacak. 1 Ocak 2014 tarihinden sonra başlanılan yatırımlarda ise 3. Bölge için 3 yıl, 4. Bölge için 5 yıl, 5. Bölge için 6 yıl ve 6. Bölge için 7 yıl süreyle sigorta primi işveren hissesi desteği sağlanacak.